

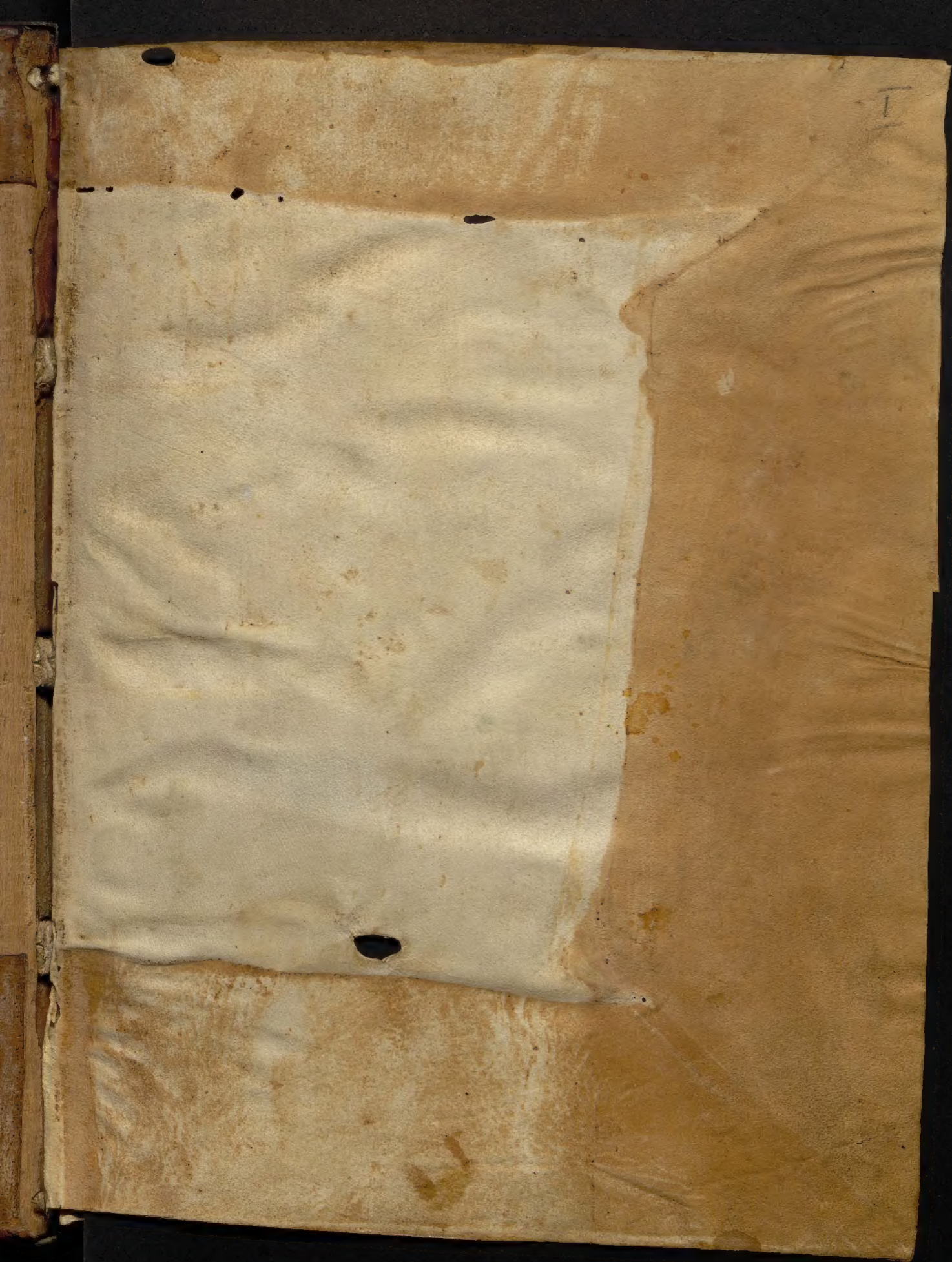
21. Jan. 2991.

Handwritten text in a cursive script, likely a diary entry or a list, covering the central portion of the page. The text is written in a light brown or tan ink on a darker brown background. The script is somewhat faded and difficult to decipher, but appears to be a continuous flow of writing. Some words are more legible than others, such as "Handwritten" and "Handwritten".

Handwritten text on a small rectangular piece of paper or parchment, located on the right side of the page.

Handwritten text on a small rectangular piece of paper or parchment, located on the right side of the page.

Handwritten text on a small rectangular piece of paper or parchment, located on the right side of the page.

Orti
Siti
Siti
Vini
Mili
Vini
Vini
Vini
Vini

Incipit bulla
Nicolai terci
pape que tate
Nicolau Epus
Seruus seruo
rum dei? Dile

ctis filiis Generali Ministro
et provincialibus Ministris
ac Custodibus et vniuersis
tribus. Ordinis fratrum mino
rum. Salutem et apostolicam
benedictionem: **L**itteras fe
licis recordationis honoris
pape terci. predecessoris nostri
Regulam vestra. et confirmatōez

ipius continentes. nō aboli-
tas. nō cancellatus. nō viduatus
vera bulla bullatas. conspe-
rim? diligēt. Quaru tenore
de vbo ad vbu ex certa scien-
cia pntib? fecim? annotari.
Decernētes. ac statuētes vt i-
dem tenor. eadem vim. eundē
q; vigorem. ac idēz robur. p oīa
obtineat. sic mserit? qe ipi lre
bulla ipā munite obtine noscā-
tur. Etia si dñe lre nusquā i po-
sterū apparerēt. t eadez sibi fi-
des in iudicō t ext iudiciū ad-
hibeat omīno qe pōtis originali

bus litis prebēt. predicto vero
 tenor lreaz earūde talis est:
 Ista bulla legīs semp legi
 sertis ferys cū Regula ad
 p̄mam mensam in latino y
 diomate. Et ad secūdā in
 volgari coram fratribus.

Dnorijs Ep̄is
 seruijs seruorū
 dei: Dilectis filijs
 fratri **Francisco**
 et alijs fratribz
 de ordine fr̄m minorū. Salutē
 et Apostolicā b̄ndictiōm: Solet an
 nuere sedes aplīa p̄ys votis.

et honestis petencium desi-
derijs fauorem beniuolum
impartiri: Eapropter dilecti
in domino filij. vestris p[re]s
p[re]cibus inclinati. Ordinis
vestri Regulam a bone me-
morie Innocencio papa pre-
decessore nostro. approbatam
annotatam. presentibus
vobis Auctoritate aposto-
lica confirmamus et presen-
tis scripti patrocinio com-
munimus que talis est. **cū**
n nomine domini. incipit
regula et vita frat[rum] minor[um]

Egula **cap**
et vita. **tulum**
mino. **primu**
rum fratrum
hec est. scilicet
domini nostre
i **iesu crista.**
sanctum eua

Engelium obseruare. viuendo
in Obediencia. sine proprio
et in castitate. **E**rater **fra**
niscus promittit Obedien
ciam et reuerenciam domino
pape honorio. ac successori
bus eius canonicis intrantib

et ecclesie romane: **E**t alij
fratres. teneantur fratri
francisco et eius successori-
bus obedire: **D**e his qui vo-
lunt vitam istam accipere
et qualiter recipi debeant
Capitulum Secundum

Si qui voluerint
hanc vitam ac-
cipere. et veneri-
nt ad fratres no-
stros. mittant
eos ad suos ministros provin-
ciales. quibus solummodo et
non alijs recipiendi fratres

licentia concedatur: **M**inistri
vero diligenter examinent eos
de fide catholica et de ecclesia
sacris sacramentis: **E**t si hec
omnia credant et velint ea fi
deliter confiteri et usque in fi
nem firmiter observare: **E**t
uxores non habent vel si ha
bent et iam monasterium in
trauerunt uxores vel licenti
am eis dederint auctoritate
diocesis episcopi voto conti
nencie iam emisso: **E**t illius
sint etatis uxores quod non
possit de eis oriri suspicio:

Dicant illis verbum sancti e-
uangely. quod vadant et v-
endant omnia sua. et ea stu-
deant pauperibus erogare.
Quod si facere non potueri-
nt. sufficit eis bona volun-
tas. **E**t caueant fratres
et eorum ministri. ne solliciti
sint de reb. suis temporalibus.
ut libere faciant de rebus
suis. quicquid dominus inspi-
rauerit eis. **S**i tamen consi-
lium requiratur. licentiam
habeant ministri mittendi e-
os ad aliquos deum timentes.

5
quorum consilio bona sua pa-
uperibus erogentur. **P**ost e-
a concedant eis pannos pro
bationis. videlicet duas tu-
nicas sine capucio. et cingu-
lum et braccas. et capparones
usque ad cingulum. nisi eis-
dem ministris aliud secun-
dum deum. aliquando videa-
tur. **E**mitto vero anno pro-
bationis. recipiantur ad o-
bedienciam. promittentes vi-
tam istam. semper. et regulam
observare. **E**t nullomodo
licebit eis de ista religione e-

xire. iuxta mandatum domini
pape. **Q**uia secundum sanctum
euangelium. nemo mit-
tens manum ad aratrum et
aspiciens retro. aptus est re-
gno dei. **E**t illi qui iam pro-
miserunt obedienciam. ha-
beant vnā tunicam cum ca-
pucio. et aliam sine capucio
qui voluerint habere. **E**t qui
necessitate coguntur. possint
portare calciamenta. **E**t fra-
tres omnes vestimentis
vilibus induantur. et possint
ea repetere de sanctis et alijs

pecys. cum benedictione dei
Quos moneo et exortor. ne
despiciant neque iudicent
homines. quos viderint
mollibus vestimentis et co-
loratis indutos. uti cibis
et potibus delicatis. sed ma-
gis unusquisque iudicet et
despiciat semetipsum. **De**
divino officio et ieiunio
et quomodo fratres de-
beant ire per mundum

le Capitulum
riti faci **Tertium**
ant divinum offi

cum secundum ordinem
sancte Romane ecclesie. ex
cepto psalterio. ex quo ha
bere poterunt breuiaria?

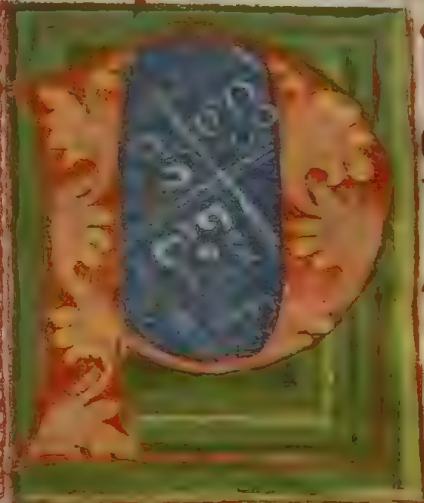
Laia vero dicant. viginti
quatuor pater noster. pro
matutino. pro Laudibus
quinque. pro prima. tertia.
sexta. nona. pro qualibet i
starum septem. Pro vespis
autem duodecim. pro Com
pletorio septem. Et orent
pro defunctis: **E**t ieiunent
a festo omnium sanctorum
usque ad natiuitatem domini

7
Sanctam vero quadragesi-
mam que incipit ab Epifam-
a usque ad continuos qua-
draginta dies. quam Dom-
nus suo sancto ieiunio con-
secrauit. qui voluntarie eam
ieiunant. benedicti sint a do-
mino. et qui nolunt non sint
altricti. sed aliam usque ad
resurrectionem domini ieiun-
nent: **A**lys autem tempori-
bus. non teneantur nisi sexta
feria ieiunare. **T**empore ve-
ro manifeste necessitatis. non
teneantur fratres ieiunio cor-

porali: **C**onsulo vero mo-
neo et exortor fratres me-
os in domino **iesu cristo**.
ut quando vadunt per mu-
ndum. non litigent. neque
contendant verbis. nec ali-
os iudicent. sed sint mites
pacifici. modesti. mansueti
et humiles. honeste loquentes
omnibus sicut decet. **Et**
non debeant equitare. nisi
manifesta necessitate. vel
infirmirate cogantur: **¶**
quamcumque domum in-
trauerint. primum dicant.

Pax huic domui: Et secundum
sanctum euangelium.
de omnibus cibis qui appo-
nuntur. eis liceat manduca-

**Et fratres non recipia-
nt pecuniam**

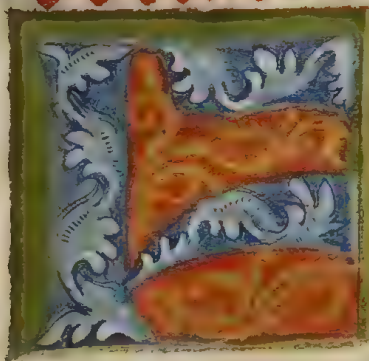

recipi quartum
o firmiter fratri-
bus vniuersis.
ut nullo modo
denarios vel pe-
cuniam **reci-**

piant. per se. vel p[er] interpositas
personas. Vamen pro necessi-
tatibus infirmorum et alijs

fratribus induendis. per a-
micos spirituales. ministri
tantū et custodes sollicitam
curam gerant. secundum lo-
ca et tempora et frigidas
regiones. sicut necessitati
viderint expedire. **¶** O sem-
per saluo ut sicut dictum
est. denarios vel pecuniam
non recipiant. **De modo la-**

borandi

Capitulum qui-
ratres: ¶ **ntum**
illi quibus dom-
nus dedit gratiam
laborandi. labo-

rent fideliter et deuote: Ita
quod excluso otio anime im-
mico. tante orationis et de-
uotionis spiritum non ex-
tinguant. cui debeant cete-
ra temporalia deseruire:

De mercede vero laboris.
pro se et suis fratribus cor-
poris necessaria recipiant.
preter denarios vel pecunias

Et hoc humiliter. sicut decet
seruos dei. et paupertatis
sanctissime sectatores: **¶**

¶ fratres nichil sibi appro-
prient. et de elemosina

petenda. et fratribus in
firmis: **C**apitulum Sextu

Ratres nichil
sibi appropri-
ent. nec domū
nec locum nec
aliquam rem.

Sed tanquam peregrini et ad-
uene in hoc seculo. in pauper-
tate et humilitate domino fa-
mulantes. vadant pro ele-
mosina confidenter. **N**ec opor-
tet eos verecundari. quia
dominus pro nobis se fecit
pauperem in hoc mundo. et

17
est illa celsitudo altissime pau-
per tatis que vos carissimos
fratres meos. heredes et re-
ges regni celorum instituit.
pauperes rebus fecit. virtu-
tibus sublimavit: **N**ec sit
perdis vestra. que perducit
in terram vivendum: ut di-
lectissimi fratres totaliter in-
herentes. nichil aliud pro no-
mine domini **nostri iesu**
christi. in perpetuum sub celo
habere velit. **E**t ubicumque
sunt et se invenerint fratres
ostendant se domesticos

inuicem inter se. et secure ma-
nifestz vnus alteri necessitatem su-
am: **Q**uia si mater diligit
et nutrit filium suum car-
nalem: Quanto diligentius
debet quis diligere et nutrire
fratrem suum spiritualem?
Et si quis eorum in infirmi-
tatem ceciderit. alij fratres
debent ei seruire. sicut vellent
sibi seruire: **De penitencia**
fratribus peccantibus im-
ponenda **C**apitulum Se-
ptimum: Sequitur

I qui fratrum
 instigante mi-
 nimo mortali-
 ter peccauerint
 pro illis pecca-
 tis de quibus
 ordinatum fuerit inter fra-
 tres. ut recurratur ad solos
 ministros provinciales. **G**e-
 neantur predicti fratres ad
 eos recurrere. quamocius
 poterunt sine mora: **I**psi
 vero ministri si presbyteri
 sunt. cum misericordia iun-
 gant illis penitentiam: Si ve-

ro presbiteri non sunt. Inun-
gi faciant per alios sacerdo-
tes ordinis. sicut eis secun-
dum deum melius videbitur
expedire. **E**t cauere debent.
ne irascantur et conturbentur
propter peccatum alicuius. quia
ira et conturbatio. in se et
in alijs impediunt caritatem.

**De electione Generalis mi-
nistri cuius fraternitatis
et de capitulo pentecostes**

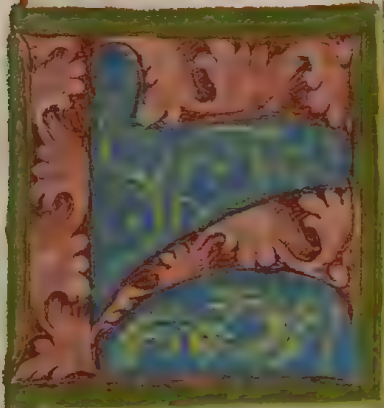
Capitulum
C. 1.
C. 2.
C. 3.
C. 4.
C. 5.

**Universi: Capitulum
fratres: lumen octa-
uarius religionis un-**

12
teneantur semper habere Ge-
neralem ministrum. et seruum
totius fraternitatis. et ei tene-
antur firmiter obedire. **Q**uo
decedente. electio successoris.
fiat a ministris provincialibus
et custodibus in capitulo pen-
tecostes. in quo provinciales
ministri. teneantur semper in-
simul convenire. ubicumque a
generali ministro fuerit con-
stitutum: **E**t hoc semel in tribus
annis. vel ad alium terminum
maiores vel minores. sicut a
predicto ministro fuerit ordina-

tum: **E**t si aliquo tempore
appareret vniuersitati mini-
strorum provincialium et cu-
stodum predictum ministrum
non esse sufficientem ad ser-
uicium et communem utilitatem
fratrum teneantur predicti fra-
tres quibus electio data est
in nomine domini alium sibi
eligere in custodem: **P**ost ca-
pitulum vero pentecostes:
ministri et custodes possint
si voluerint. et eis expedire
videbitur. eodem anno in suis
custodijs. semel fratres suos

ad capitulum conuocare: **De**
predicatoribus **C**apitulum
ratres: **nonum**
non predicent
in Episcopatu
alicuius Episco-
pi. cum ab eo illi
fuerit contraditum. **E**t nul-
lus fratrum populo penitus
audeat predicare. nisi a Ge-
nerali Ministro huius frater-
nitatis fuerit examinatus et
approbatus. et ab eo sibi offi-
cium predicationis concessum
Moneo quoque et exhortor

eisdem fratres. ut in predi-
catione quam faciunt. sint ex-
aminata et casta eorum elo-
quia. ad utilitatem et edifica-
tionem populi. ammonitando
eis vicia et virtutes. penam
et gloriam. cum breuitate ser-
monis. quia verbum abreu-
atum fecit dominus super ter-

De ammonitione et correptione fratrum

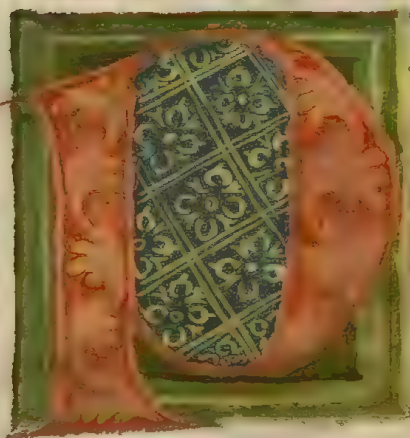
Capitulum de
ratres: *titulum de*
qui sunt: *communem*
Ministri et serui
aliorum fratrum

46
visitent et moneant fratres
suos. Humiliter et caritative
corriganť eos. Non precipien-
tes eis aliquid. quod sit contra
animam suam. et regulam
nostram: **E**ratres vero qui
sunt subditi. recordentur. qđ
propter deum abnegauerunt
propriās voluntates. **U**nde
firmiter precipio eis. ut obedi-
ant suis ministris in omnibus
que promiserunt domino ob-
servare. et non sint contrarij
a anime sue. et regule nostre
Et ubique sunt fratres.

qui scirent et cognoscerent se
non posse regulam spiritua-
liter observare. ad suos mini-
stros debeant et possint re-
currere. **M**inistri vero cari-
tative et benigne eos recipi-
ant. et tantam familiaritatem
habeant circa ipsos. ut dicere
possint eis et facere. sicut do-
mini servus suus. **N**am ita de-
bet esse. qd ministri sit huius omni-
um fratrum. **M**oneo quoque
et exhortor in **domino iesu**
christo. ut caveant fratres.
ab omni superbia. vana glo-

ria. invidia. auaricia. cura.
 et sollicitudine huius seculi.
 detractione. et murmuratione.
 Et non curet nescientes litteras.
 litteras discere. sed attendant
 q̄ super omnia desiderare de-
 bent habere spiritum domini.
 et sanctam eius operationem.
 orare semper ad deum puro
 corde. et habere. humilitatem
 et paciencia in persecutione
 et in infirmitate. et diligere e-
 os qui nos persecuntur. repre-
 hendunt. et arguunt. quia di-
 cit dominus: **D**iligite inimicos

vestros. et orate pro perseg-
uentibus et calumniantibus
vos: Beati qui persecutiones
patiuntur propter iusticiam.
quoniam ipsorum est regnum
celorum: **Qui** autem perseue-
rauerit usque in finem. hic sal-
uus erit: **Et fratres non**
ingrediantur monasteria
monachorum: Capitulum

rea. vnde cum
apio firmiter fra-
tribus vniuersis.
ne habeant suspe-
cta consortia vel

consilia mulierum. Et ne in-
grediantur monasteria mo-
nacharum. preter illos. quib?
a sede apostolica concessa
est licentia specialis. Nec fia-
nt compatres virorum. vel
mulierum. ne hac occasione.
inter fratres aut de fratrib?
scandalum oriatur. De cunctis
bus inter saracenos. et ali-
os infideles. Capitulum

vi. duodecimur
cumque fratrum
diuina inspiraci-
one voluerint ire

inter saracenos et alios infi-
deles. petant inde licenciam
a suis ministris provinciali-
bus: **M**inistri veto nullis e-
undi licenciam tribuant. nisi
eis quos viderint esse idone-
os ad mittendum: **A**d hec
per obedienciam mungo
ministris. vt petant a domi-
no papa vnum de sancte ro-
mane ecclesie cardinalibus.
qui sit protector et corrector
vtriusque fraternitatis. vt sem-
per subditi et subiecti pedibz
eiusdem sancte ecclesie. Stabi-

les in fide catolica. paupertatem et humilitatem. et sanctum euangelium domini nostri iesu cristi. quod fideliter promissimus obseruamus:

Conclusio bulle precedentis. Honory terey: Pope:-

ulli ergo omnino hominum. liceat. hanc paginam nostre confirmationis infringere. vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit. indignationem

omnipotentis dei. et beatorum
petri et pauli apostolorum
eius se nouerit incursum
Datum laterani. tercio ka-
lendas decembris. pontifi-
catus Nostri Anno octauo
Conclusio Bulle Nicolai

vlli ex: **tercy:**
go omnino ho-
minum. liceat.
hanc paginam
nostre approba-
tionis. constitutionis et an-
notationis infringere. vel
ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attempta-
re presumpserit. indignationē
omnipotentis dei. et beato-
rum Petri et Pauli aposto-
lorum eius se noverit incur-
surum; Datum Suriani du-
odecimo kalendas Septem-
bris Pontificatus nostri An-
no Secundo.

*Sequitur forma profello-
rum. profitentium eandem
Regulam. dans ambas
manus profitens seniori
dicens post eum flexis ge-
nibus illo sedente. vba hec*

Esō frater.
Thomas facius
conueo et pro-
mitto deo omni-
potenti. et bea-
te marie virgini. et beato
francisco et omnibus san-
ctis. et tibi patri. toto tempo-
re vite mee. seruare reglāz firmi
minorum per dominum pa-
pam honorum confirmataz
uiuendo in obediencia sine
proprio. et in castitate:
Et tunc recipiens cum
promittit ei dicens taliter

Et ego si hec observaue-
ris. promitto tibi vitam eter-
nam: Et post osculatur
eum:.

Incipit testamentum be-
atissimi patris nri scti
francisci. quod etiam le-
gitur semper sextis feriis
statim post Regulam co-
ram fratribus. Ime nota
sicut patet i eodem
ipse sanctus franciscus di-
cens Cum legunt regulam le-
gant et ista verba: pro animis
observacione dat benedi-

tionem in celo et in terra

Dominus ita
dedit michi
fratri **franci**
sco incipere
facere penite-
ntiam. Quia

cum essem in peccatis meis
minis videbatur michi ama-
rum videre leprosos: Sed
ipse dominus conduxit me
inter ipsos et feci misericordi-
am cum ipsis: Et recedente
me ab ipsis id quod vide-
batur michi amarum con-

uersum michi fuit in dulcedi-
nem anime et corporis: post-
ea parum steti et exiit de
seculo: Et dominus dedit
michi talem fidem in ecclesijs
suis. ut ita simpliciter ora-
rem et dicerem: **A**doram
te domine **iesu xiste**. hic.
et ad omnes ecclesias tuas.
que sunt in vniuerso mundo
et benedicimus tibi. quia per
sanctam crucem tuam rede-
misti mundum: postea dedit
michi dominus tantam fidem
in sacerdotibus suis. qui vi-

vnt secundum formam san-
cte Romane ecclesie propter
ordinem ipsorum: Et si face-
rent michi persecutionem vo-
lo recurrere ad ipsos: Et si
haberem tantam sapientiam
quantam Salomon habuit
et inuenirem pauperulos sa-
cerdotes huius seculi in eccle-
sijs seu parochijs in quibus
morantur: Nolo predicare
ultra voluntatem ipsorum: Et
ipsos et omnes alios volo ti-
mere. amare. et honorare.
sicut meos dominos: Et nolo

2.
in ipsis considerare peccatum
quia filium dei discerno in ipsis
ipsis. et domini mei sunt: Et
propter hoc facio. quia nihil
video corporaliter in hoc se-
culo de ipso altissimo filio dei.
nisi sanctissimum corpus. et
sanguinem suum quod ipsi re-
cipiunt. et ipsi soli alijs mini-
strant: Et hec sanctissima mi-
steria super omnia. volo ho-
norare et venerari. et in locis
preciosis collocari: **S**anctissima
nomina et verba ipsius scripta
ubique invenero in locis

illius volu colligere. et
rogo q colligantur et in lo-
as honestis collocentur:
Et omnes teologos qui mi-
nistrant nobis sanctissima
verba diuina. debemus ho-
norare et venerari. sicut qui
ministrant nobis spiritum
et vitam: Et postquam do-
minus dedit michi hec de fra-
tribus. nemo ostendit michi
quid deberem facere. Sed ipse
altissimus reuelauit michi.
q ego deberem viuere scdm
formam sancti euange.

ly: Et ego paucis verbis. et
simpliciter feci scribi. et do-
minus papa confirmavit mi-
hi: Et illi qui veniebant ad
recipiendam vitam istam:
Omnia que habere poterant
dabant pauperibus: Et era-
mus contenti vna tunica.
intus et foris repectata qui
volebant cum cingulo et bra-
tis. et nolebamus plus ha-
bere: Officium dicebamus
nos clerici secundum alios
clericos: Et laici dicebant
pater noster. et satis libenter

manebamus in ecclesijs. et eam
mus idiotæ et subditi omnibus
propter deum: Et ego manibus
meis laborabam et volo
laborare. Et omnes alij
fratres mei firmiter volo q
laborent de laboribus quod
pertinet ad honestatem: Et
qui nesciunt. discant non
propter cupiditatem recipi
endi premium laboris. sed
propter bonum exemplum
et ad repellendam ociosita
tem. Et quando non daba
tur nobis premium laboris

recurreramus ad mensam do-
 mini petendo elemosinam o-
 sciatim: Salutationem mihi
dominus reuelavit. ut
 dicerem: Dominus det tibi
 pacem: In habitaculis et in
 ecclesiis in quibus manere de-
 bemus. siue sint facta siue fi-
 enda. ita precipio firmiter.
 q[uod] ubicumque sunt fratres.
 caueant sibi. ut ecclesias et
 habitacula paupercula. et o-
 mnia alia que pro ipsis con-
 struuntur penitus non reci-
 piant. nisi essent sicut decet

sanctam paupertatem quam
in regula promissimus sem-
per ibi hospitantes. sicut ad-
vene et peregrini: Precipio
firmiter fratribus vniuer-
sis per obedientiam. q̄ ubi-
cumque sunt. non audeant
petere aliquam litteram in
Curia Romana per se. ne-
que per interpolitam perso-
nam. neque pro Ecclesia. neq̄
pro aliquo loco. neq̄ sub specie
predicationis. neque pro
persecutione suorum corpo-
rum: Sed ubicumque non

24
fuerint recepti. fugiant in a-
liam terram ad faciendam
penitentiam cum benedictio-
ne dei: Et firmiter volo obe-
dire Generali Ministro hu-
ius fraternitatis. et alij So-
vardiano quem sibi placuerit
michi dare. et ita volo esse ca-
ptus in manibus suis. vt nō
possim ire vel facere ultra o-
bedienciam. et voluntatem
suam. quia Dominus meus
est: Et quamuis sim simplex
et infirmus. tamen semper
volo habere clericum qui fa-

dat meam officium sicut in
regula continetur: Et omnes
alij fratres teneantur ita obe-
dire Guardianis suis. et fa-
cere officium secundum regu-
lam: Et qui inveni essent. qd
non facerent officium secun-
dum regulam. et vellent alio
modo variare. aut non essent
catolici: Omnes fratres ubiam-
que sunt. per obedienciam te-
neantur. qd ubiamque invene-
rint aliquem ipsorum. proxi-
miori custodi illius loci ubi
ipsum invenerint aliquem ipor

debeant presentare: Et custos
teneatur per obedienciam i-
psam firmiter custodire. sicut
hominem in vinculis die noctu-
q3: ita qd non possit eripi de
manibus suis. donec propria
persona sua ipsam represen-
tet in manibus suis Ministri.
Et Minister firmiter teneatur
per obedienciam. mittere eum
per tales fratres. qui die no-
ctu q3 custodiant ipsam sicut
hominem in vinculis. donec
representent ipsum coram
domino hostiense. qui est

protector et corrector istius
fraternitatis: Et non di-
cant fratres: Hec est alia
regula. quia Hec est rector
dado ammonicio et exor-
tacio et meum testamentum
quod ego **frater franciscus**
cus parvulus vester facio
vobis fratribus meis bene-
dictis. propter hoc. ut re-
gulam quam domino pro-
misimus. melius et catholice
obseruemus: Et Generalis
Minister et omnes alij Mi-
nistri et Custodes per obe-

diendam teneantur in istis
 verbis non addere vel mi-
 nuere. sed semper hoc scri-
 ptum habeant scilicet iuxta Re-
 gulam. Et in omnibus Ca-
 pitulis que faciunt quan-
 do legunt Regulam. le-
 gant et ista verba: Et omni-
 bus fratribus meis cleri-
 cis et laicis precipio per o-
 bedientiam. ut non immit-
 tant glorias in Regula. ne-
 que in istis dicendo ita vo-
 lunt intelligi Sed sicut de-
 dit michi Dominus simplici

ter et pure dicere et scribere
Regulam et ista verba. ita
simpliciter et pure et sine
gloza intelligatis et cum
sancta operatione usque
in finem obseruetis: Et qui
cumque hec obseruauerit.
in celo repleatur benedictio
altissimi patris celestis. et in
terra repleatur benedictio
ne dilectissimi filij sui cum
spiritu paracleti et omni
bus virtutibus celorum. et
omnibus sanctis. **Et ego fra**
ter franciscus parvulus re

Sequitur descriptio quomodo
ortum hinc obliuancia:

liqui fr̃es religionis
relū. et obliuancie
reglaris h̃ntes. in con-
uentibus h̃itare nolebāt. q̃a heu-
ias q̃i oīs cāo corrūpat viam
suā: Ne at obliuancia regle;
bñ p̃us ñri s̃ti fr̃anc̃i om̃ino
deperet. quā eidez p̃misit d̃us
nr̃ ih̃s xc in suo robore usq̃
ad finē ordinarē; suscitāt sp̃itū
suū in quibāda fr̃ibz. et p̃mo
in p̃tibz ital̃ie in quodā fr̃e
laico. qui cū loco cepit in loc

desertis hūane paupertate q̄
p̄cis b̄i fr̄anci posita in re
gl̄a obsequare. p̄t q̄d nō mod
tas p̄secutōs passi sūt. quia
tūc adhuc in oīb; sub mīn
istris eant. Et paulatī cepunt
eis alij fr̄es bone volūtatē
adherere. deinde aqua loca
perūt. Sic et in p̄tib; franci
cepunt aq̄u fr̄es reglarū vi
uere. S; q̄a mltā m̄pedita
tā huius reglarū obsequarū
tam in italia q̄ in gallia pa
ciebāt. q̄a oī subiacēbat mīn
istris n̄re habuit recurrere

ad eadē romanā. Et pmo tpe
 cōstāciensis cōaly. frēs gallia
 recursū habuūt ad dictū con-
 alū. qui iux qd recitat bulla
 dñs frīb9 qcella qe mapit.
 Sacro sacra smoda cōstāciē
 supplicarūt. q obsuācia or-
 dis in nōnullis quētib9 ite-
 pat vige. s; varijs obstātibus
 impedimētis p mltros t custo-
 des eis pstitis i ipā obsuācia
 nō mediocritē ipedicbat. vnde
 qalū eis volēs puidē. septem
 pnapalē dñs frīb9 qcellit.
 pmo q dñs frēs in suis pūcys

possit sibi eligere vicarium pro
viciales idoneum. que in scriptis
debent presentari magistro illius pro
viciae per ipsum in vicarium suum con
firmandum quod ad dictos fratres inter
triduum. Quos fratres predictus vic
tarius regat. ita quod nec ministri nec
nec custodes de ipsorum regimine
in nullo se possint intromittere. Ex
cepto quod ministri provinciales eos
procurant visitare possint in regimine
sue superioritatis. et prom
overe si quod esset promovendum cum alio
maior et discretorum consilio in
quod quicquid punitum fieri de

bēt. Quod si mīster pōncialis
 nollet predictū vicariū pōnci-
 alem modo qđ sup̄ q̄finare.
 tūc ad vicariū gñales dātū
 fr̄m t̄lis q̄finacō ptinet: Sed
 q̄cessit. q̄ vicarij pōnciales qđ
 ad dātōs fr̄es de obsequia el-
 gē sibi posset unū vicariū gñ-
 lem qui posset dātis vicarij p-
 vīcalibz p̄ntandū hūilē mīn-
 stro gñali. ut cū in suū vicariū
 gñales qđ ad dātōs fr̄es infra tri-
 duū q̄finacēt. alio ipō triduo e-
 lapso autē cōcily q̄finatū ēēt
 ita qđ ī oībz dātis fr̄ibz p̄mūdē

posset et alia facere sicut generalis
mister: Ita tamen quod generalis mister
visitatione possit personaliter dictos fratres
et eos punire si quod esset puniendum
Secundo queritur quod pro morte misterorum
non tamen expiaret omnia peccatorum vi-
tiorum: si elato et deponito ipsorum spe-
taret ad dictos fratres: Et quod peccata
vitiis generalis possit reducere que-
tus sibi subditos ad strictam ob-
servantiam alienando superfluitates
et alia ut videtur in dicta bulla continetur
Tercio queritur quod omnes quatuor in dictis
provisis existentes se subdere posset
vitiis peccatis quibus animi parti

fr̃m in dñis quētibz hūmanū
 videt̃. Sic at̃ singuli fr̃es dñorū
 quētū se subdē possēt viciari
 r̃s p̃dñis nō obstatē aūq̃q̃
 cōndicē. et q̃ nllq̃ fr̃ recedē pot̃
 set ab obediā dñorū viciari
 sine sp̃ali licētia viciari gr̃at̃
 Q̃nto q̃cessit qd̃ dñi fr̃es viciari
 r̃s subditi cū ambulare p̃
 m̃dm possēt si vellet ire ad cō
 vento m̃l̃es subditos. si ad cō
 ṽto subditos viciari r̃s ire
 tenēt. Et vacōm pot̃ cōsilii.
 q̃a iux̃ sc̃t̃ia cap̃it̃ volat̃
 lia ad lib̃ filia lib̃t̃ quērit̃

Sexto accessit eis aliquos con-
ventus milites subditos in pre-
dictis principibus exites ut in pre-
dicta bulla continetur suscipere
Ultimo prohibet multis et custodi-
bus ne freres predictos de obsequia
presentes vel futuros inquietent mo-
lestent vel affligent vel de se-
cta nova seu reprobis quolibet
votent: contrariantes si in dictis
freres manum incurrunt vel in-
currunt vel libere spoliaverint
vel eos hereticos appellaverint
excommunicati sunt nisi absolvi exce-
pto moris articulo nisi per cardinalem

lem ordiſ pteatoz: de alyſ at
 muryſ verbalibz p̄cipit q
 pumāt p ſupioēs: prohibet
 etiā ne frēs de obſuācia fru
 atq alioſ a oblonēſ t elcōſu
 naſ ſibi dandas ipediē p̄ſu
 mant: Et finalr̄ veniōt oſ ſete
 clao extōitacōſ et alia facienda
 cōn p̄remiſſa p̄dcta i effitū
 q̄tinētur i p̄uilegio p̄ cōcilur
 q̄ſtāciēſe fr̄ibz gallicis q̄ſſ
 ſo: q̄d p̄uilegiū a martio q̄ſto
 m bulla q̄ incipit Romanū
 p̄ſticez ic q̄ſmatū fuit: non
 obſtanibz q̄bq̄q̄ l̄is: in

in cōntrū obtentis: postea itē
per ~~con~~ cōaliū bazyliense cōf-
matū fuit hoc in hec v̄ba: .
per sacm cōstāciēse, smodū
antedicta statuta dicta et ordi-
ta in suo robore pleno vigore
et firmitate p̄sistē debē. donec et
quousq; p̄ nos aut gnāle cōali-
um aliud fuit ordinatū. Au-
thoritate vniūsal' ecclē tenore p̄-
sentis decernimus statuimus et ordi-
nāmus itē: *Hee enī supradicta sē-*
quētur ad fratres vniūsal' ecclē
fratres v̄o italici nōmi-
nus zelantes obsequia

et disciplinā ordinis. quāmo
 in mūo et vīutibz pīe excre
 scētes. multiplicatū ceperūt. ita
 vt ipōz bonoz opa fama e
 volante ad auēs lūmī pīul
 Eugēmy qrti deueiret. quam
 ob causas ipē lūmī pōtēx
 toto obsequiāe reglām dedit
 volens frēs de obseruācia au
 gere et in statu pacifico qser
 uare. put ipē testat^r in qdam
 bulla que incipit: frēm ordinis
 mōz rē assistētibz sibi pluībz
 cardīalibz. et pntibz ministro
 gnali. et nōnull' alijs ministris

ordis et ingris in sac pagina
et alyis pluibus. lualit dato
misto gnali. fri sat antomo
de Ruicomba. vt. Reuendū
p̄ez nr̄m fr̄ez Joh̄ez de Capi
stramo viatariū suū gnalez
in oibz ptibz ultra mōtamz
cū plenaiā autē qo ad fr̄es
de obliuācia nūcupatos m̄sa
tuēt. quod et fecit. dās ei plē
rias autēz facilitates et pt̄ites
omodas sup̄ fr̄es de obler
uācia t̄az in capitibz q̄ i mē
bris sat visitandi publice it̄
et infra dicā: *Hec fuit forma*

73
institucōis p̄m vicarij gñal
familie n̄re moderne. quas isti
tucōz eugem⁹ in bulla p̄dicta
q̄finavit in his v̄bis Nos igit̄
salubre n̄teriaz t̄ plurimūz fa-
tuolas ip̄i ordini et obsequia
e reglari dispoitōz a p̄fato m̄-
stro de d̄no Joh̄e de capiseno-
fataz. attēden. ac ip̄az aplicis fa-
uorib⁹ stabiliē cupien. t̄ p̄sidijs
vicariatu hui⁹ q̄stitucōz t̄ deputa-
tōm de p̄dicto Joh̄ane de capi-
seno fataz vt p̄mittit. motu p̄ro-
p̄rio ad ip̄ia Joh̄is. v̄l aliā pro-
co nobis sup̄ hoc oblate peti-

comis instituas. h. de nra me
ra liberalitate et ex ita laca
a suppletois os defecto si qui
intuenit in eisdē aucte apūa
qñāma t appbama ac pntis
lqptō pōcimo qmumma: Con
finata itaq; ut pñtūit Guiz
viary institutōe. cernēs pñtō
eugema mltā bōa. ipia institū
cōis rōne cogmē. put ipē tēlm
in bulla qē iapt. ad ppetuā rei
mōriat. mñens ut affcēt qñā
uicōibz et statutis cōstancien
cōaly. et Martini ipē qñā de q
bz lūp. ipō motu et ex ita laca

cū q̄li^o cardinaliū statuit p̄mo
 q̄ vitariū ḡnālīs italicū siue
 vltimōtanū p̄pe finēz triennij
 vitariātū suū possit t̄ debeat
 p̄pore vitariōs t̄ discretos depu-
 tatos in vitarijs sibi subiectis
 capitulaire. Et si q̄s eorū ip̄edi-
 rectur ita q̄ int̄esse nō posset
 possit alius deputare. vel eiū
 vox suppleat scdm̄ moēs fāilie
 cui sic aggrati tenet̄ eligē vnu
 vitariū genālē. qui si electū a
 duabz p̄tibz f̄rm̄ vote h̄nciū
 fuit. debz electū m̄lt^o ḡnālī qm̄
 cito comode f̄i potit p̄ntari.

Qui quālibet infra triduum a pñ-
tatoe sibi facta pñctas clauos co-
finae tenet: et pleāie ei dñt com-
te vices suas dādo ei pleāiaz
autē: visitādi publice t puate
vocādi. citādi. inqñendi. exami-
nādi. pñdēdi. iudicādi. amonēdi
tñmādi. decidēdi. sēteñādi. ap-
bandi. repbādi. corrigēdi. actā-
di. detñmēdi. pñmēdi. carceñdi
et a carāibz libādi. ad actz legit-
timos restitūēdi. frēs pñgiariz
et vitāiaz huius. collectādi. et
omutādi. expellēdi t revocādi:
fratres de vitramotanis partibz

37
cū bona lūcia venientes recipi
endi: apostotas om̃s ad ordi
nem rediē volētes cū pēitēcia
que eidez vitatū videbūt inūge
da reducēdi et acceptādi fr̃es
quētuales. dūmodo suis m̃ltis
nō sint rebelles. et ab eis lūcia
penēnt. ac p̃m̃ciaz nō effugiāt
delictos vācī. cupietes ad me
liores fr̃e se trāfere. et vivere
reglāiter. recipiendi. instituendi.
platos et officiales. et destituendi
mforādi et reforādi cōventus et
loca sibi subiecta: venientes de
ultimōtatis p̃tibus. sine loco. vel

ſine licētia. pūniendi p̄mouē
faciēdi idoneos fr̄es. ad ſādo
cū t̄ q̄ſſiois et p̄dicatiois officia
et p̄motos p̄uandū t̄ ſuſpēdē
di abſoluēdi ſibi fr̄es ſubdi
tos ab oīb; p̄tis p̄enis ſp̄uali
bus et t̄p̄alib; excoīcātib; ſu
ſp̄ſioib; t̄nſgreſſioib; regule
et ſtatutoꝝ ordiis irregularib;
et cenſuris et ſup̄ ip̄is diſpen
ſandi et libādi. faciēdi q̄ ſe
abſoluū libāri. et ſecū diſp̄ſa
ri. eundi ad p̄nāz ḡnālis m̄
iſtri. v̄l ad Rōnaz cūāz. vel
mittēdi cū ſibi videbit̄ recipiēdi

46
fugientes a sclo ad religionem no-
stram siue pro clis siue p lai-
as: Et subdit ppa eugenius. Qz
gnalis mster in qfmacoe pda
reure dzt omis gras p ipm fri-
bus de obliuana qestas vl co-
tendens p qs rethent ab obli-
uana regulari et finalit taz in
sprialibz qm corpulibz dare dzt
vicio gnali omes ptates quam
ipe ht sup fies de obliuana q
ditas auctes sibi qestas alyis
idoneis fribo sibi qcedi possit
et p ipos facit qcedi alyis et sub
pena excomunicis mrtis puaos

officiorū et om̄i actū legitimoꝝ
late sentēcie inhibē d̄t fr̄ibus
de obsequiācia ne quouis colore
fugiat ad conuētoꝝ vel loca ip̄ia
extra obediām ip̄ia viatary ge
nialis poita: Silē inhibē debet
sub p̄dictis penis fr̄ibus quēctuali
bꝝ ne huiusmodi fr̄es fugientes
de obsequiācia ad conuētoꝝ accepta
vel reficiāt: Scdō statuit dictꝝ
papa Eugenius q̄ poita institutio
viatary sine commissio nullatenꝝ
expirēt p̄ assūctōm ip̄ia genialis
ad aliquā dignitatē. suspēsi
onem depōitōm v̄l oīitꝝ ip̄ius

Sz fma pmanē debet inqulla
 et stabilis auctoritate applicari
 Et subdit: q p dno eduo claplo
 et elatōe non cōfirmata dicto
 viciū pro cōfirmato p trien
 nium auctē aplm hndq est
 Idem si vana ret genealaty of
 ficiū: Tāo statuit q viciū pū
 nal i cuius pūcia sit clāo gnāl
 viciū. exerce dzt offm vpius
 viciū gnāl donc fuerit con
 firmatū: Tāo statuit q illudi
 dem seruati dzt inter mltros
 pūciales et viciū nōstros
 pūciales. qd seruati mē mmi

Item gñales & vicariuz gñales
vnt qñtū ad quōcūq; tēp. ele
ctōm pñtatoz & qñmātoz & qñmā
liois stabilitate: Cñto statuit
q; si vicariū gñal moiat infra
triēmiū. vicariū in cuius pñcia
moit: nūtiat dñt qñmātoz pñt
alys vicariis. & de qñs & qñs
duoz vicariis tñmāe dñt locū
et tñs capli. nisi prius fuisset
p vicariū atē eoz obitu depu
tata. & vicariis tñe auctē sedis
aplice vicariū pñcial pñtō in
cuius pñcia moit: vicariū gñal
exce dñt offm vicariato gñal cū

plenā p̄tate: Sexto t̄ vlt̄io statuit
 q̄ n̄c gñal̄ m̄lter et q̄sop̄ aliis
 m̄lter v̄l̄ custos p̄d̄to vitar̄io
 gñali seu cet̄is vitar̄is v̄l̄ cupias
 fr̄i de obh̄uācia molestia vel
 notumētū a quod m̄fr̄e audeāt
 Excepto q̄ m̄l̄t̄ gñal̄ p̄cōl̄e t̄m̄
 v̄isitāe possit vitar̄ius gñalem
 ac oīa loca t̄ fr̄es de obh̄uācia
 eos pie benigne t̄ caritate ad me-
 lior̄z fr̄ugē p̄uōndo: Et ip̄m vic-
 t̄ium gñales de oīu et oīo vic-
 t̄ior̄ p̄uīcāliū cet̄os vero fr̄es
 de oīo et oīu maior̄ et senior̄
 p̄s̄ loca vel quēto p̄ ip̄m gñales

ministrū visitati in eodē loco tū
et nō exē corrige valeat pūprie
penitentiare et emēdare scdm qd
delicti qūntas exigēt faciēdū: de
regie vō tūā pōtōz fēm de ob
hūācia nūcupatorz se alit mō
mittē nō dzt pmissa oīa q tūc
in dīta bulla Eugeny. frībz nre
fāilie qressa: Et quā breuiter in
telligimz quō pmo Eugeny hanc
bullaz ad imitacōz bulle ostānen
qaly et martm qūta nre fāilie
dedit: Sedō quō motu ppo et ita
scā et cū qlo cardinaliz. t idō
maioris vigoris et fūntat est: tō

Si motu ppo. de pben. li. vi.
Tū quo eligēdo est vitaiū nōse
gnālis. t. quō mīsto gnāli pntādō
et ab ipō qmādō. t. de auctē ipiā
vitari. Quā eandē i oib. h. q. ad
sibi subditos quaz ipē gnāl mīst
hē q. ad cōuētuales. Tūto q. idē
modō ē tenēdo int vitaiōs pōm
cīales et mīstros pōcīales. que
tenēt int gnālez mīst et vitai
vm gnālez. Cūto q. nē mīstri
nec custodes. nē alij frēs quētu
ales. in nullo alio se intromittē
pūt de fāilia nra. excepto q. so
lus gnāl mīst pōlūt frēs nros

visitaē p̄t iē ut ex q̄o p̄z q̄ nō
scdm̄ q̄ assūnt oblocutoes. et
detractoes fr̄m nr̄oz pluā sūt
capita i ordie s; vni cap̄t. q̄a
ōs fr̄es r̄oḡscūt h̄rē i sup̄ioēs
vni m̄ltz gn̄alē. q̄d p̄z q̄a elc̄o
vitar̄i gn̄alis p̄nta m̄lt^o gn̄ali
t̄ q̄m̄at̄ ab eot̄ t̄di tibi ab eodē
ois auct̄s q̄ oīa sup̄ioi t̄z denōnt
q̄a nō q̄m̄at̄ q̄s n̄ p̄ sup̄ioēs. C.
cū ad m̄ostū de elc̄o. Et c. cū e
lct̄o. t. c. cū ven̄ l̄ de q̄luctudie
Nec obstat si q̄s dicet. q̄ h̄ q̄m̄a
t̄o ē q̄dicōnata q̄ m̄lt^o gn̄al̄ ve
lit nolit tene^r q̄m̄ac̄ vitar̄um.

aucte p^oali. post t^ouū q^ofinatū est
 cū sile huc in iue hēt^r m. c. j. de
 supplen. neg. pla. vbi dī. q^o si ep^s
 hūilē t^ono r^oquisitū abbates sibi
 subditos b^onditē neglexit. ipi hē
 nō obstātē offm ex qm pūnt in
 oib⁹: p^oz m^o q^o m^oltē g^ouāl sit caput
 in ordie. qā vilitatē et corrigē p^ot
 o^o frēs de obliuācia. et enaz ipm
 vitiūūz g^ouālez scdm modū sup^oo.
 lūū. q^o non possit m^oli supior
 al^o. lat. c. Irrefragabli. de offi.
 c^o cū m^oltis siliib⁹. Ne obstat si
 dicat^r q^o limitata est p^otās. q^o licet
 possit vilitatē rem nō t^o p^ot corri.

gere. nisi scdm modum supscptur
Cia no seq^r q^d his ptas p^rlati est
limitata. q^d no est supior. Nam ois
ptas archiep^oz limitat^r q^d ad
suffraganeos suos. c^o. pascual
de offi. ordi. Et ep^oz q^d ad sibi
subditos. c^o. cu ad elato^rs. de offi.
ordi. et c^o. at si clia. de judi. mo
et ip^oz legator^u de late. c^o. Et t^u
lat^oz de offi. legati. Tn snt p^rlati
p^rea si ut dicat q^duor m^ori. et
sup^r posui. Ex intenc^oe regle p^r
caplm g^rale coactae p^rlatem
g^ralis. q^dtomag^r p^ru. S^cu t^u q^d
do ne et ois alie religio^{es} lubricat

Et maxie qñ nō ad petitoz aīuq²
hoc facit. h̄ p̄o motu. ut sup̄.
Sublimē gō fr̄es nr̄i gn̄ali m̄
stro. et ip̄e est caput ord̄is iu
xta regl̄e dispoītoz. S̄lūm̄tata
est eī p̄tās qō ad fr̄es nr̄os. se
cundūz modū sup̄ pōitū. Et q̄
ip̄e sit caput ord̄is. p̄bat nōn
viatary. qā bonū est argum̄tū
ab allūsiōe vōbli. c. p̄leros.
xx̄. f. dīl. et c. Qū p̄. de. de p̄be
dīat̄ em̄ viatariq. qñ vices alīz
gēns. ut nōt̄ de oīi. viatariq. c. f.
nōn idēz est t̄būal ep̄i t̄ viatary
lū. c. nō putam̄. de q̄luctu. li. vi

Et nō solū frēs nri in supior
recognoscūt gnāles mīstrum
h̄ etiaꝫ alios mīstros p̄uicia
les. q̄ vitary nri p̄uiciales
p̄ntatur et q̄stionant a mīstris
p̄uicialibꝫ scdm̄ modū supra
dictū: Breuit̄ igr̄ q̄a h̄ec q̄ p̄
talia nri addna possēt p̄
q̄ frēs nri iuste sc̄e religio
se t̄ obedire scdm̄ m̄teroz re
gule viuunt sub gnāli vitatio
et alijs vitarys p̄uicialibꝫ
maxie cū p̄ Eugem⁹ vt di
ctum est adhens cōsilio Con
stancien̄. t̄ Martio q̄to motu

p̄o. nō ad fr̄m petitiōm. eis p̄e
 dita p̄uilegia et exēncōs dedit
 Et p̄oito q̄ ip̄i hoc quesiuisset
 nō male. s̄ optiē et scdm̄ inten
 cōnez l̄ti francisa fecisset. quia
 ut dictū est. m̄ltri nō possunt
 coartare subditos ut faciant
 cōn regl̄az. S̄ cōn regl̄az est.
 q̄ opento h̄eat redditū et c̄lā
 q̄ sup̄ dita sūt. q̄ v̄t̄ sūt v̄a
 vel nō. totū m̄dū iudicat. Exquo
 ergo iux̄ p̄uitatez regle in cōn
 ventib̄ h̄itare non potant iu
 l̄az caūl̄az recurrēdi ad p̄m̄
 habuūt ad quē ut sup̄ p̄oiti ē

recurrere possunt Sed certū est
q̄ pape om̄s fr̄es ymo om̄s
h̄ om̄es obediē teneāt. c. Cū
ita p̄ mōm. x. q. m. p̄t qd
regulas ut lēp̄q dītm est ap
probare declarare limitare et
glorificāre p̄t. Cū qd p̄t augmētū
obseruācie regularis et p̄t
eius ampliores q̄tēz fratrib⁹
de obseruācia prouidit modo
qd sup̄ tactū est. et nullaten⁹
ambigendū ē. qd obseruatōes
regule sūt fr̄es et in statu sa
lutis. Ad cui⁹ rei q̄mācom
ōps de⁹ huc nre familie tra

didit plures viros omni scientia
et honestate conspicuos; Inter quos
senior pater et frater Iohannes de ca-
pitano primo Vitaris generalis
in hac familia fuit. qui non
tamquam vitarius terrenus. sed vita-
rius celestis extitit toti mundo
amabilis qui commovit universas
christianitates ad laudes et dilationes
dei. ut possit dici illud de eo.
Commota est universa civitas: post
eum sanctus vitarius generalis sanctus
Bernardinus qui in celo et in
terra est canonizatus: Postmodum
pater Eugenius in quadam bulla

pro viro
generalis

29

Bernardinus
canonizatus

que incipit Ad futuram rei me-
moria: in qua p[re]hib[etur] o[mn]ib[us] fratrib[us]
de obsequiis sub pena exco[m]m[un]i-
cationis et p[ri]uacionis officior[um]. a qua
excepto mortis articulo absolu-
ti non possunt. Et vel vitariu[m] g[e]n[er]a-
les. ne subterfugiat obedi[ent]ia[m]
ipsius vitarij g[e]n[er]alis. et vitarior[um]
provincialium: Et p[re]hib[etur] o[mn]ibus
tam clericis q[uam] secularibus p[er]sonis
quicunq[ue] dignitate etiam regia pre-
fulgeat. ne talibus fratrib[us] mobi-
ditatibus auxilium consilium. nec
favorem p[re]stare velint in eor[um] mo-
bedi[ent]ia vel eos recipere sub pe-

na excoꝛcacoꝛis: Et ꝛcedit vic
tariꝝ qꝛ per se et per alios
fr̃es. capere et carceꝛare
possit. et alias. cōꝛ eos. sicut
contra apostatas ꝛcedere
Et qꝛ fr̃es ꝛuētuales. dātoꝛs
fr̃es de obliuācia receptātes
nō possit absolui ab excoꝛcā
cōne nisi per gñales mīnistrū
Concedit etiā vicario gñali
et aliꝝ vicariꝝ qꝛ fr̃es nō su
bditos ꝛuestuātes eleōsmas
cōꝛ statuta et ꝛstitutōs apli
cas nec cōꝛ statuta et ꝛstitu
cōnes ordiꝝ in scādaliū tractz

de obsequia capere carceri
re et alias punire possint non
obstantibus quibuscumque in
contrarium facientibus plures
alio bullae apostolice in favorem
familie nostre extelle sunt: Sed
sufficit de premissis: Et sic ap-
paret de bono statu et obe-
dientia fratrum nostrorum et de elatione
vitarum generalis: ~

Finis adest operis. actus
stent laboratoris: mei
Exigui pegi. maria tuere
Amomillens quatuor aut octoginta ino

Sequitur Bulla Eugeny ppe
qua cōstat et cōstatuit vic
tarius gnālez frēm mōy de
obsequancia ultramōtanoy it

Eugenius Epōs huius
huius dei: ad petu
am rei mēoraz ut
sacri ordīs mōy religio aug
zeli sinceritas ex suis laudabilibz
clāens opibz comēdabile plū
mū cato et fidi pēare nō desi
nit augmētū. ab oī reddat qntū
pmisit altissiqz adūlitate leaia
mtiqz gemmā mltitū votis effice
ut semoto qd efficit et subro

quato qđ p̄ficiat nil maneat qđ f̄is
recepti forsitam reſtat a ſalu
britate p̄piti aut vllatenus
robur ſac̄e religionis infringat
Sane qđez d̄ilct̄ filij Antoma
de Buſto milinis ſac̄e teologie
p̄feſſor ac ord̄is m̄noz ḡn̄al̄
m̄iſter nob̄ ſuadētibz etiā a
nōnullis etiā ſac̄e teologie pro
feſſoibz et p̄bis religionis viſ
ſuatiōis n̄re p̄piti laudati
bz aſſententibz qđ et idipſis
conſulētibz duos inſtituit
vicariōs d̄ilct̄os filios Johānez
de capistrano. m̄ et ſup̄ om̄es

in partibus et motibus. Et Johā
 nem de Hambro. In et super omnes
 in partibus vltimis motibus eadem
 ordinis fratres de obsequia nu-
 cupatos pfectores cum plenaria
 sui officii potestate usque sigillati
 gressa ut suis et nostris insertis
 litteris eundem apparet. Cum igitur ex
 prefata utilitate statum quiete fu-
 gata vagacionis materia sacro lau-
 dio attentorum pfectorum augmentum
 et plurima bona ut ita experi-
 entia didicimus ipsis fratribus de
 obsequia mancipatis. necnon
 christiane religioni et eorum exemplum

ita accessisse intelligamus et
plura domino concedere in futurum
evenire spectat. si eadem insti-
tuta futuris temporibus pervenerint: Nos
qui sigillorum prestanti reglari
obsequium dedicatum habemus propter
et salutem intensum desiderium affecta-
mus. in hunc tenorem constitutionibus et sta-
tutis super huiusmodi dispositis
editis sacri Constantiensis concilii
et felix recordationis Martini
nostri patris predecessoris nostri motu
proprio. non alicuius super hoc nobis
oblata petitionis instanciarum. sed
ex certa nostra scientia auctoritate apostolica

de consilio et assensu venerabilium
 fratrum nostrorum sancte huius ecclesie Cardina-
 lum Statuimus decernimus et ordina-
 mus. ut demumque viaticus quilibet
 ipsorum fratrum de obsequiis ultra-
 montanis circa finem triennii ex
 quo ad officium viaticum electus
 fuit. possit et debeat viaticos
 et discretos viros in aggregatione
 huiusmodi deputatos quolibet
 viaticum et primum sibi subie-
 ctum in loco per ipsum viaticum ge-
 nales deputato. et circa finem
 ipsius triennii capitulante. tunc
 aggregari. Quorum si quis in finem te-

vel legitimo impedimento deten-
ti interire non possit. per nūm-
os ab eis deputatos. ad su-
plecom viarum iuxta consuetu-
dines prius suppleat. Qui
sic congregati. facultatem
habent omnia et singula faciendi.
et ordinandi atque disponendi de
iure et consuetudine et ex privi-
legijs. possunt fratres eiusdem or-
dinis in eorum generali capitulo con-
gregati. et precipue eligendi.
et eligere sunt astricti unum reli-
giosum eiusdem ordinis in eorum
salem viarium generales. cuius

clauom. si e duabz pibz eli
 genū celebratur. qm̄p̄tmo como
 de fieri potit. Enali Am̄stro
 totius ordis. iux̄ eoz q̄suetu
 dinez faciāt p̄ntari: Ipe vero
 qualis Am̄ster. infra tridui
 a p̄ntacōe sibi fita. p̄d̄m ele
 ctum q̄finare teneat. Et cōcedē
 do ei et q̄mittēdo p̄leāre ut
 sup̄. dādo saluet et libaz au
 dōritatē et p̄tātez. ac om̄modā
 facultatez suā. sup̄ om̄s et sin
 gulos fr̄es de obliuācia nuci
 patos: Et si alio noīe quispiā
 noīetur p̄tibz ultramōtariis

omnantes et omniaturos. tam
in capitibus quam in membris. visi-
tandi publice et private. vendi
citandi. iurandi. excoicandi. pre-
dendi. iudicandi. amonendi. ter-
minandi. decidendi. testificandi
approbandi. reprobandi. corrigendi.
actandi. detinendi. puniendi.
mercandi. et a cartibus liban-
di. ad alios legitimos restituendi.
heredes vicariorum et puerorum soli
collocandi et quietandi. expellen-
di. reuocandi. heredes de ultra
motanis partibus cum bona licen-
tiam recipientes. apostatas

omnes ad ordines redire volentes
cum prima que eisdem vitatio videbitur
militum da reducendi et acceptandi
fines quatuorales dummodo suis
militibus non sit rebelles. et ab eis
licentia peruenit et primas non effu-
giat delictorum vacante cupientes
ad meliores frugere se transire et
vive regant recipiendi. officia-
les et platos quilibet sibi subditos
cum opus fuerit. aut casus exigent
promuendi. absoluiendi. deponendi re-
stituendi. vel alios loco eorum de
quibus tamen firmi eorundem locorum in
quibus huiusmodi officiales. aut platos

existunt vel saltem maioris partis
eorundem: fratres. quicunque. domos
loca et heremitoria predicta propria
a patre et filia ei subiecta in
foramendi et reforamendi absque
socio vel sine licentia de ultra
montanis partibus seu ultra mon-
tes delinquentes. puniendi. et qui
nouit abiles et idoneos etiam
ad sacros ordines usque ad sa-
cerdotium inclusive promoueri
faciendi. ad confessionis et predica-
tionis officia promouendi et promo-
tos. cum eisdem eisdem viatico vi-
debatur. suadi vel suspenderi. omnes

et siglōs frēs libi subiectos.
 ab om̃ibz p̃tīs suis. p̃mīs
 sp̃italibz & tp̃alibz. excõmūcā
 m̃bz. suspēsiōibz. t̃nsgressio
 ribz regule & statutoꝝ et ali
 bus irreglaribz et censuris p̃
 fatis g̃nālī m̃ltro q̃m̃issis.
 vel r̃ēuatis libē absolūēdi
 libādi & dispēlandi quocūq̃
 op̃a sūt: Se quoq̃ ab huius
 absolui & libari et dispēlan
 faciēdo. etiā quocūq̃ ei vi
 deb̃ optere. Ad oēs p̃uicias
 vicinias et ad p̃uicias ip̃as ge
 neal ac romāz curias aacē
 di mittendi. fugiētes a sēlo

et a quicquid volentes de in di
cto ordine dequirere tam p laicis
q clauis p. ad hunc t pfecti
ones recipiendo. Scilicet siue lre
quicquid a prefato gnali mltis
ceteris fratribus qntis vel testia
te si tales essent p qs ab ob
seruancia reglari distingerentur
fratres huius. aut q scandalu in
regimine eidez viaio q
pateret. hanc p mteitis. Non
dixores t rebelles p celum
ceteras t alia iuris data t or
dis remedia. etiam p mteitis
brachy etiam vel secularis.
si opus fuit qpetendo. Longre

gacōs in pōiōis et vitariis.
omib⁹ eis subiectis siue pro
clatōe vitariōis siue p alio ne
gociis et occurrēciis optimis
faciēdi. siue fieri faciēdi. Et
gñalē spēalē q̄ oīa alia et sin
gula ita frēs. quēto. domos
loca et hēitoria hōi faciēdi ex
tendi. dispoēdi. ordiādi.
et mīstrādi et statuiēdi qe ip̄e
mīster gñalē facē possit si p̄lo
liter interesset. Eadēz mīsup
auctes et grās p̄tates et facil
tates per ipm mīstrū gñalē
eīdez vitario q̄cellas vti. vel

vel eorum p[ro]pter alios fr[atr]es.
quos in hoc iudicauerunt esse
ydoneos committendi et q[uod] credendi
nemo p[ro] ip[s]os vitare p[re]d[i]c[i]
commisarios committi et q[uod] credi
faciendi: Mandat p[re]fata g[ra]tis
i[n]ter. q[uod] m[an]datu[m] in co[m]missio[n]e
p[re]dicto vitare sita in scriptis.
Ip[s]e appareat o[mn]ib[us] et singulis
fr[atr]ib[us] in p[re]fatis circumscriptionibus
p[re]dictis co[m]mittentibus et co[m]muni
tibus p[re]fatis et subditis. in me
ritu[m] obediencie salutatis in v[er]itate
sp[irit]ualis. q[ua]ten[us] o[mn]i applicac[i]o[n]e
p[ro]p[ri]a qua[m] nulli liceat in o[mn]i

52
bus et p oia fmslie pareant
et obediāt eidez vntano. toto
tpe sui vntaiato taqz plone i
plia mlti gualis. Et nullo co
lore vel causa qltis. possūt
ipi frēs sub pena excoīcōis.
ac carceis et pūacōis officōz
et omī actuū legitīmōz late sen
tēcie. ad subrefugiēdū correccōz
examīacōm refoīacōm. et pfata
vntary seu vntaiōz illi subditōz
obediāz. ad quēto domos. et
hermitoria seu loca alia quēque
cūc omīssa aufuge. neqz si iā
aufugeant. vel demēps. si au

Engere otigēt: Minster custo
des Guardiam seu quūque
aly frēs. eadez p̄fato nō sub
diti. cuiuscuq; odiciois q̄dus
et dignitatis existēt. Sub
penā p̄uatois officij sui. et
excoīcaciois late s̄me. t̄ p̄uato
is om̄ actui legitimoꝝ. au
deant illos recipē aut forte
receptos. aut in posterū re
cipiedos. retine. cont̄ eiusdem
vitarj velle. vel vitaioruz
illi subditoꝝ. Et si q̄d aliud
facultatis et auctoritatis in
ditis leīs q̄met. q̄z tenores

hic volumus h're pro iusticie
 ter exp'sso ac si de eis de
 r'bo ad r'bu sita e'et menco
 l'peal: Que ommissio allucor
 ad dignitatez suspensioz depo
 sitionem vel obitum dicti gna
 lis omittentis vllatenq' l'priet
 Sed l'ina aucte apl'ica ad
 co'cella. et l'tablis p'seuet
 Et triduo elapso et electo
 no q'mato. Electo ipe q'ira
 tus. cu' ple'cia p'tate huius
 atq' p'ceptis v'se ad l'utello
 ris elatoz. he'at aucte l'edisa
 pl'ice. infra quod tunc dictus
 vitarig. suo renu'mae officio

Time latu viciatorum omnium vicari-
arum et priorarum discretorum
aut aliorum partibus eorundem: pos-
sit nichilominus predictum vicarium
vocare omnes vicarios illi
subiectos. discretosque infra
tempus sui officii in loco per ipsum
deputando. quoniam sibi opo-
ratur fuit: Et si tempus elapsum
prefate vicarie vacaret. quia
latus officium aut generalis excu-
satus esset vel suspensus. electum
ipsum vicarium cum primis parte
confirmatum censeri esse volumus
atque ordinamus: Interim dum
vero fuit confirmatus. qui predictum vicari-

54
viatorum omnium exerceat ante electionem
exerceat omnium generalis: Et promissa
que ita quocumque congregacionum ordi-
nacionem dispositionem executionem electio-
nem promotionem et confirmationem. et
quoniam stabilitatem per prefatos
dilectos filios generales ministrum
et eius prefatum vicarium et ceteros
ut promittitur fieri volumus. ita et
per inferiores. et eorum vicarios.
procuratores huiusmodi. et qui adesse
debent et debent fieri in suis per
vicarios et vicarios singulis annis
statuimus et ordinamus. Vicaria
Bosconie per ipsam amplitudinem

excepta: Si vō gñal' viciāq/
infra sui officij temp⁹ ex hac
lute miguet. seu alias ab
offo amoto fuit. viciāq in
cuiq prouincia mori vel amo
ueri o'tigit. nūmēt qñcia? po
teit alijs viciarijs vltimōta
ms. et de cōsilio atq; assensu
duorū p̄riorū viciāorū terminēt
locū et tps̄ mli fuisset p vici
arium atē ip̄o obitū vel amo
tionē deputata. Et quotet eos
qui fuerit quotādi pro iustello
ris viciarij clatē celebrāda: Quo
quotacōis tpe autē aplitē sed

exeat omni huius vicariatus.
Quia ipse in cuius provincia o-
bit vel amoto fuit p[ro]p[ri]o vic-
ario g[ra]tis cu[m] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e
omissa. Hoc idem intelligi volu-
it de vicariis p[ro]vinciarum. seu vita-
riarum cu[m] eos mori vel amoveri
contigerit. regi et gubernari per
Benedictum. In cuius B[en]edicti-
ana talia eveniunt. Talia s[un]t
et reservata p[ro]p[ri]o vicario g[ra]tis
ut p[ro]mittitur p[ro]p[ri]e: G[ra]tis v[er]o
aut quilibet ministrorum vel custo-
dum seu fr[at]r[um] d[omi]ni ordinis p[ro]p[ri]o
vicario g[ra]tis seu actis vicariis

vel fci ordis eiusdem familie
de obliuiana nuncupate. mo-
lestia seu impedientu a quod
inferre no valeat audeat n-
pluat sub p- excoicacois late
tine. puacois officij. omni actu
um legitimoz ut i predictis lit-
teis q-ntur: nisi q- p-ato n-
gnal. p se d-axat p-oliter
visitare et corrigere possit t- va-
leat p-otm vitaru gnalez. f-
seu f-ee. quetum domu. lo-
cum et h-entoru eoz familie
pie et benigne ac caritate
ad melioz fruges p-ondo-

Et si quicquid quod absit repere
rit cōmōlū. ipm vitaiū. de
q̄li^o et assensu maioris partis
viciatorū p̄dītorū. cetos vō de
q̄li^o et assensu maioris t̄ lemo
ris ptis firmi domo. hēmitory
loci vel quēctū visitatorū in
eodem loco et nō ex p̄mire pe
nitētiā et emēdare scdm qd
delictū q̄litas exigēt faciēdū
De regimēte vō et cūā p̄dītorū
de obsequiācia nūcupatorum
se aliter nō intromittūt. nō
obstātibz q̄lītatibz t̄ ordi
natoribz aplīcis. necnōn statu

tis ac consuetudinibus dei ordinis
iuramento confirmatione apostolica vel
quibus alia firmitate roborantur. pri
uilegiis quibus et quicunque indulgentiis
ac litteris apostolicis qualibus ac spe
cialibus quoruncunque tenore exi
stunt per que prius non expressa
vel totaliter non inserta assen
sum non habent. impedire valeat quom
libet vel diffiniat de quibus quorum
quod totis tenoribus de verbo ad ver
bum habenda sit in nostris memoris
specialis in quibus omnibus et singulis
illius in suo robore permauerit
quod ad premissa derogare intendi

ma t ex p l l e derogatio per
p n t e s c e t i s q a r y s q b o d u m q
Nulli ergo omni no homi lice
at hanc paginas nre q l t u
cois ordinacois volutatis sta
tuti m t e c o i s et derogacois m
f n g e . v e l e i a u s u t e m e a n o q l i
re: Si q s a t h o c a t t e n t a e p r e
l u m s e i t i n d i g n o r o i p o t e s d e i
t b t o r p e t r i e t p a u l i a p l o r e r
l e n o i u t m a u r l u r : D a t R o m e
a p u d s a t m p e t r z a n o i t a r a c o i s
d o i t e d h o m m o x l o v i o d e a n o k a
l e d a s a u g u s t i p o n t i f i c a t o n r i a n
n o s e x t o d e a n o : p e r i l l a s b u l l a s
s e p t e z f r e s d e o b h u a c i a a b l o

lecti sunt aucte apostolica ab om-
nibus censuris et ceteris in statutis
generalibus seu specialibus datis per
Lopiam etc. etc. etc. hanc bullam
itaque sic terminata est.

Sequitur Bulla per papam
in qua et per quam confir-
matum et approbatum est
et vicarius nostre familie
sancte observantie sancti francisci.
debent nominari et teneri et
appellari vicarius. et non minus
alii. qui quidem vicarius nostre
familie. solum nomine et non re
differunt a ministris gene-
ralibus. **Sequitur.**

Ius Epūs servus
 suoz dei; dilectis
 filijs vniū Bniali
 et vniū fratribus.

25^a Frāncisca de
 obsequia nūcupat in vlt
 motanis ptibus q̄stitutis Sa
 lutez et aplīcarz benedictōz:
 Circa regularis obsequie pro
 fectōes. sollicitudis nr̄e vi
 ces libēter impendimus. Et ut
 corz religio salutātes fructū
 fecundum afferret h̄pli q̄
 maximeis q̄tinuis lauda
 bilibz in dōio pficiat. Dubie

tates oēs p q̄s eoz mētes
posset am̄ ambigue reddi.
Ea eas p̄stīm q̄ sup cō
cell eis a sede aplīcā gra
tīs t̄ idultis m̄ eoz mōdū
viviendi ac salubres regule
obsequiāz ordiāz oriūt̄
e medio tollim⁹. t̄ easdem
aplice de dācōis luce illust
m⁹. Cū itaq; nup accepim⁹
fuisse aq̄ndo nōnullos qui
in dubiis ducēnt. Vtz fr̄es
qui in p̄fessioē regle vr̄e vi
dēt̄ obligatū viviē sub obe
dientia ministrorū iuxta ip̄q

regle a bto francisco edite
et p sedes apliaz multiplici
ter qfmate et lraz. Cum
nuc ex qfessione et def
mācoe aplia phtim felix
recondacois Eugeny qti
et Nicolai qti Rōn
potificū nroz pdecessorū
et nrā. vros supiores vic
arios appelle et nō mī
stros. regle ipia mādatū
impleatis. An potiq pter
illaz agētes qut et cont
votuz professiois phtim
obediē deliquat. vnde fa

ctus sit ut in oſcencijs ali
quorū ex vestrīs p̄tea ſeru
pulo aliquādo ſubdiatur
Et eorū ſen tēcia qua apli
tas p̄tatas detinētiōs nō
ad plene intelligūt volen
tes ſup̄ huiusmodi ambi
guitate vob̄ conſulē t oſa
enciāz vrāz q̄eti de beinē
tate aplīca p̄uide om̄ q̄
mētes p̄tea de v̄ro ſtatu
ambiguas pat̄nali affectu
q̄ntū in nobis eſt q̄etas red
dere: Et ſalubrit̄ attēdētes
q̄ ſicut ſine aplīce ſedis au

cōite nlla reglā seu modo
 religioſe viuēdi ritē inſti
 tutur aut declāe. neq; inſe
 ptari p̄t. ita in eiufdeꝝ ar
 bitrio eſt. et inſtitutibꝫ. ſi
 velit in meliꝝ cōmutare. t̄
 put viuenciū in eis amāꝝ
 ſaluti nouit q̄dute ſuo ar
 bitrio. ordiātoꝝ nouas ac
 detīmātoꝝ inſtituē. et platorꝝ
 corūdeꝝ vōblā ac denomiā
 cōes immutāe alterae et inſe
 ptari. autē aplīa. t̄ ex cer
 ta nrā ſciēcia int̄pretam̄
 et declāmꝫ. ¶ cū ſedes p̄

fata v're familie de obser-
uancia post gñales totiq or-
dis ministr. gñales t et pro-
viciales vicarios ministror
loco certis p'ys et l'is respē-
tibus esse voluit et decrevit
vicarij ipi qui vob' p'sunt
et quib' vos ex debito pro-
fessionis v're p'cedite obedire
veri et indubitati p'ri mi-
stri. et t'les quales beato
frāalco regulaz p'fatam
condēs fore intendebat
sint et p'petuo erunt. quoad
v'sq' apl'ca sedes in cuius

arbitrio consistit aliud alio
 tunc respectu ordinare statuit
 distantes a ministris predictis
 sole nomine. Et id ex premissa
 determinatione apostolica. quam ipsi
 quoque prius tenore ex sili
 auctoritate et lata ratam
 et gratas habentes confirmam et
 approbamus. Vobis qui eisdem
 vicariis obeditis. secundum de
 terminacionem predictam secundum apostolicam
 regule vestre prefate et precipue
 in ea parte ubi est. precipio
 firmiter fratribus vniuersis ut o
 bediant suis ministris. plene

et integre satisfactis: ple-
ne q̄ et integre satisfactē
ante preſata p̄ p̄ntes de-
termino et declaram: in
conſiliū faciētibz nō ob-
ſtantibz quibzcuq;: Da-
tum Rome apud Sanctū
petrum Anno incarnatio-
nis dñice Millesimo. cccc.
.lx. m̄o. p̄die idus Janu-
ary Pontificatus nostri
Anno. Sexto.

e
e
m
u
o
to
u
m

to be taken

Incipit. prima Regula.
Inno. Sancte Clare.
tencius Episcopus.
seruus seruorum
dei: Dilectis in xpo
filiabus: Clare ab
batisse: alijsq; soro
ribus. Monasterij
sancti Damiani assignatis:
Salutem et apostolicam
benedictionem solet amuere
sedes apostolica. p[ro]p[ri]is votis. et
honestis petentium precib[us].
favorem beniuolum impar
tiri: Ex parte siquidem v[est]ra

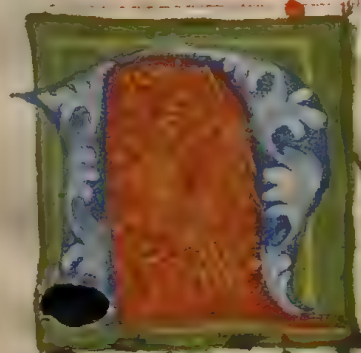
nobis extitit humiliter supplica-
tum. ut et vite formulas iux-
quā omnium in spiritu vinitate
ac voto altissime paupertatis.
vivere debetis nobis a beato
francisco tradita. et a vobis
sponte suscepta. Venabilis fr-
nē hostiensis. et velletrensis
episcopus duxerit ad probandum. se-
cundum quod in ipsius episcopi litteris con-
fectis exemplum de hoc plenius
constat. nos quaremus id
aperte minime roborare.
Deuotionis igitur v're. precibus in-
clinati. quod ab eodem episcopo

84
Sup hoc factū est. ratū hñtes
et gratū. illud auctoritate apo-
stolica cōfirmam⁹. et pñtis septi
přdcmo cōmuni⁹. tenorem
littarum ip̄az de vbo ad ver-
bū pñtib⁹ mīeri faciētes qui
talib⁹ est? **R**aymaldus milā-
tione diuina hostiēs et velletrense
epūs; Carissime sibi in xpō
matri et filie doīe **Clare ab-**
batisse lātī dānam assigmas
cūsq; scōtib⁹ tam pñtib⁹ qm
futūis. salutē et bñdīcōnem
paternā; Quā vos in xpō di-
lātī filie mūdi pompis et de

lucias contemistis. et ipia xpi
et eius scillie matris sequen-
tes vestigia elegistis habitare
incluse in corpe: et in paup-
tate summa doio deservite. ut
metre liba possitis doio famu-
lari: Nos vrm ltm ppositum
in doio comendantes. votis
vris et latis desidijs libet vo-
lunt affitu patno. fauorez
beniuolu impartiri: Eapt ve-
litis pps precibz inclinati. for-
mam vite. et modu lte vmta-
tis et altissime paupertat. quam
nob pr vr ltm franciscus vbo

et scripto tradidit obsequiū. pre-
scriptis annotatis. auctoritate dei
pape. et nostra. vobis omnibus. vobis
que in vobis ministerio succedentibus
in perpetuum confirmamus. et presentis
scripti patrocinio confirmamus. que
talis est: **E**n Noīe domini am

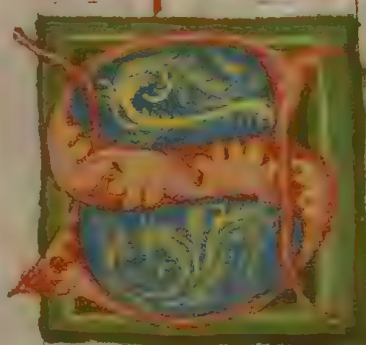
Encipit Regula et forma vite or-
dinis sororum pauperum. quam beatus
franciscus instituit: Capitulum primum

De prima vite ordinis
sororum pauperum. quam
beatus franciscus insti-
tuit. Hec est: salus
dei nostri iesu christi. Ite in euangelium

obſeruaē. uiuēdo in obediēcia
ſine p̄po. et in caſtitate: Clara
indigna. ancilla xp̄i. et platu-
la beatiſſi pr̄is fr̄aciſci. pro-
mittit obediām. et reuēciām
dōno pape Innocencio. ac ſuc-
ceſſoribz eius canonicis int̄nibz
et eccl̄e Rōāne. Et ſicut in p̄n-
cipio ſue conuulſionis —. una
cū ſoribz ſuis p̄miſit obediāz
bt̄o fr̄anciſco. ita eandē p̄mittit
inviolablē ſuaē ſucceſſoribus
ſuis. Et alie ſōres teneāt ſemp̄
ſucceſſoribz bt̄i fr̄aciſci. et
ſorori clare. et alijs abbatibz

canonice electis ei succedentibus
obedire: **De his que volunt**
vitam istam atque et qualiter
recipi debeant. Capitulum secundum.

S qua diuina inspirati-
one venit ad vos.
volēs vitā istā at-
pere: Abbatiſſa ſoro-
rum om̄i conſeſū requirere tene-
atur. et ſi maior pars conſenſerit
habita licētia dōi Cardinalis
n̄ri p̄tectōis. poſſit eaz recipere:
Et ſi recipiēdas viderit. diligēt-
er examinet eaz. vel examinari fa-
ciat. de fide cattolica et de etiā

Iticis sacramentis: Et si hec omnia
credat. et velit ea fideliter cōfiteri
et usque in finem firmiter ob
servare. et virum nō habet
vel si hē. et iam religiōem intra
uit. auctoritate diocēsan epī
voto cōtinēcie iam emissio: Etate
eā lōgeua vel infirmitate aq̄ua
seu fatuitate. ad huius vite ob
servāciaz nō impediēte: Diligēt
exponatur ei tenor vite v̄re. et si
idonea fuerit. dicat ei v̄bū s̄m
euāgelij. q̄ vadat et v̄dat oīa
sua. et ea paup̄ibz studeat ex
rogāe: Quod si facē nō potuit.

64
Sufficit ei bona voluntas: Et ca-
ueat abbatisa et eius sorores. ne
sollicite sint de rebus suis temporalibus
ut libere faciat de rebus suis quicquid
dominus inspirauerit ei: Si tamen consilium
requirat: mittat eam ad aliquos disci-
pulos et deum timentes. quia consilio bo-
na sua pauperibus eroget: Post
ea capillis tonsis in rotundum.
et deposito habitu seculari. con-
dat ei tres tunicas et mantellum
deinceps. ex monasterio sine
utili rationabili manifesta et pro-
babili causa exire non liceat: f-
into vero anno prebationis. recipiat

ad obediēciam p̄mittēs vi-
tam et formā paup̄tatis
vr̄e in p̄petuū obliuāe. Nul-
la infra t̄p̄s p̄bacois velet.
Mantellulas et̄ possit sor-
res habē pro alleviandē et
hoēstate. seruij et laboris.
Abbatissa vō in vestimētis
discrete eisdem p̄videat. se-
cūdu q̄litates p̄sonarū et loca
et t̄p̄a. et frigidas regiones
sicut n̄tati vident expedire.
Juvenule in mōstio recepte
infra t̄p̄us etatis legitime ton-
deant̄ in rotundū. et deposito

Habitu scilicet induantur panno
 religioso sicut visum fuerit ab
 batibus: Quia vero ad etatem legit-
 timam venerit indute iuxta
 foras alias faciant professionem
 suam: et tam ipsi quam alii no-
 uices sollicite magistrum prou-
 deant de discretioribus totius
 monasterii: que in sancta querelacione
 et honestis moribus iuxta foras
 professionis vire eas diligenter in-
 formet: In examinacione et re-
 cepcionem sororum huiusmodi extra
 monasterium seruetur foras predicta
 que possunt portare calciamenta

Nulla vobiscū relidēciam
faciat in mōstio nisi recepta
fuerit scdm formā vrē p̄fessionis
Et amorē carissimū et dilectissimū
pueri paup̄culis pammiculis
involuta in p̄sep̄io reclinati.
et carissimē matris eius. moneo
depror et ortor sorores meas.
ut vestimētis vilibz semper
De diuino officio induantur
et ieiunio. et quotiēs comu-
nent et cōfiteant in anno.

Sorores caplin tercia
litterate. faciat diu-
mū officiū secundū

cōsuetudines sc̄m̄ minor. ex quo
 habē poterūt breuiaria. legendo
 sine cantu. Et que oratione
 rationabili nō posset aliquādo
 legēdo dicē horas suas. liceat
 eis sicut alie sōres dicē pater
 noster. Que vō littas nesciūt.
 dicāt. viginti quatuor p̄r n̄r pro
 matutino. pro laudibus quique
 pro p̄ma. v̄o. tertia. sexta. no-
 na. pro quibz istarū septē. pro
 vesp̄is at̄ duodecim. pro com-
 pletorio septē. pro defunctis
 em̄ dicāt in vesp̄is septē p̄r
 n̄r cū regem eternū. pro matutino

duodecim. cū sorēs littate
teneatur facē officiū mor-
tuorū: Quando vō soror mō-
stery vrī migrabit. dicant
quingenta p̄r n̄r: Om̄ t̄p̄
sorēs ieiument: In natūate
vō dōi quāq̄ die venīt. bis
refici possūt: Cū adolestēti-
lis debilibz et huietibz ext
mōsteriū. sicut videbitur
abbatisse. misericordit dispē-
set: Tempe vō manifeste ne-
cessitatis nō teneatur sorēs
ieiunio corporali: Duodecim
vicibz ad im̄g de abbatisse

110
licētia cōfiteāt in anno: Et
cauē debēt ne alia vana vba
miserāt nisi que ad cōfessiōz
et salutē ptinet amariū: Se
ptem vicibz communicēt. vzt
in natitate dōi. in quinta
fia maioris ebdoe. in cūma
lione dōi. in pētercolten. et in
assūcoe bte vgis. in festo scti
frāncisci. et in festo omniū sctō
z: Pro comunicādis scti
bus infimis capellano intus
liceat celebrē: **De electione
abbatille: Capitulu q̄rtum
sequitur iesus maria franciscz**

In electōe abbatisse
teneatur lōres foras
canonicā obsequare
pauent at ipse festi
nat hēe gñales mīm
trum vel pñciales ordīs
fēm mmoz qui vbo dei cas
mforēt ad omnimodā qcor
diā et comuēem vtilitatem
m electōe faciēda et nulla
eligat nisi pñssa: Et si nō
pñssa eligetur vel aliter
daetur nō ei obediat nisi
pñmo profiteat foras paup
tatis vñe: Qua decedente

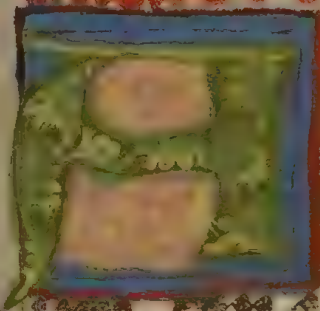
electio abbatisse fiat: Et si aliquo
tempore appareret universitati sororum
predicam non esse sufficientem ad ser-
viciu et comune utilitate ipsarum
teneant potest sorores iuxta formam
predictam. quoniam? possunt aliam si-
bi in abbatisas et matrem eligere
Electa vero cogitet qualem onus in
se suscepit. et cui redditura est
rationem de grege sibi commisso
Studeat etiam alijs magis pre-
esse virtutibus et sanctis moribus
quam officio. ut eius exemplo provocent
et sorores potius ex amore ei obe-
diant quam timore. priuatis amoribus

bus careat. ne dum pte plus
diligat. in totū scādālū generet
Consoletur affligtas. sit em̄
vltimū refugiu turbatis. ne
si apud eam remedia defue
rint sanitatū despācōis mor
bus pualetat infirmis. So
munitatē huet in oībo. pre
cipue aut in edā. dormitō.
refectō. infirmāia et vestitū
Quod eadā simili modo ser
uare eius vicaria teneat. Be
mel in ebdōda ad mna abba
tissa sōres suas teneant ad
capitulū quocūq. vbi tūm ipa

72
qm̄ cōres. de om̄ibus et pu-
blicas offensis et negligēty
hūilit̄ deant q̄riti. et que tra-
ctāda sūt p̄ utilitate et hōesta-
te mōstery ibidez confect̄ cū
ōibz cōribz suis. Sepe em̄ do-
min⁹ de⁹ quod meli⁹ est. min⁹
reuelat: Nullū debitū que-
fiat nisi de comuni q̄lesu cōro-
rū et manifestā nōitate et hoc
per p̄uatores. Caueat at̄ abba-
tissa cū cōribz suis ne aliqd
depoitum recipiat ~~~~~ in
mōstio: Sepe em̄ de huiusmo-
di turbacōibz et scādala oriūt̄

Ad obseruanda unitate mu-
tue dilectionis et pacis. de
communis consensu omnium
sororum omnes officiales mo-
nasterii eligantur et eodem
modo octo ad minus sorores
de discretioribus eligantur. quon-
tina in his que foris vite vire
requirit abbattissa sepe uti co-
silio teneatur. possunt etiam
sorores et debeant si eis utile
et expediens videatur officia
les et discretas aliquando re-
moueri. et alias loco ipsarum
instituere. *Capitulum quintum*

De Silentio et modo lo-
quendi ad loquutorium et

Hora: Tratem
cōpletory vsq̃ ad
terciam. Sōres silen-
tium teneat. exceptis serui-
entibz extra mōstium: Si-
leant etiā q̃tunc in edā
in dormitorio et in refectō
tātū dū comedūt. pret̃m
in infirmaria. in qua pro re-
creacōe et huius infirmorū
loqui discrete locibz sepe-
liceat. possūt tñ sp̃ et vbiq̃
breuiter submissa voce. qd

necesse fuit insinuare: Non
liceat soribus loqui ad loquuto-
rium vel oratam. sine licencia
abbatisse vel eius vicarie. et
licetate. manifeste ad loquuto-
rium loqui non audeat. nisi pñ-
bus et audientibus duabus sori-
bus/ ad oratam. vñ audeat non
presumant. nisi pñtibus tribus
ad minus per abbatissas. vel
eius vicariam assignatis de illis
otto discretis. que sunt electe ab
omnibus soribus pro consilio ab-
batisse: Hanc foram loquendi
teneatur p se abbatisse. et eius

74
vicaria obkuaē. et hoc de
trate rarissime ad portam
nō nullatenus fiat. ad quam
cretem parumq interis apponat
qui nō remoueat. nisi cum pro
mitur bonum dei. vel aliqua
aliam loquetur. Habeat etiam
hostiū lignēū duūlis duabz
seris ferreis valuis et ventibz
optie communitū vt in nocte.
maxie duabz clauibz obsec
tur. quarū vnaz heāt abba
tissa. alias vō sacristiā. et
moneat sū obsecratū. nisi cū
auditur diuinū officiū. et pro

causis superius memoratis: Nulla
ante solis ortū vel post solis
occasum loqui ad orationem aliquā
ullatenus debeat: Ad locutoriū
vō sē p̄m̄m̄ qui nō remoueat
interius maneat: In quadragesiā
scti Martini et quadragesiā maiori
nulla loquitur ad locutoriū nisi
sacerdoti causa afflictionis vel al
terius manifeste necessitatis qd reser
uetur in prudentia abbatis vel
eius vicarie: **Et sorores nō**
accipiant possessionē aliquā
vel p̄petatem per se vel per
interpositā p̄sonā: Capitulum

Ultquam **Sextum:**
 altissimo pater cele-
 stis per grām suam.
 cor meū dignatus est
 illustrare. et exēplo
 et doctrina beatissimi patris nri
 sibi transacta penitētiā facere
 paulopost quāsiōne ipsius v-
 na cū soribz meis. obediētiā
 volūtariē sibi promisi: Atten-
 dens autē beatus pater. qd nullā
 paupertatē. laborem tribulacōz
 vilitatem. et contēptū seculi.
 timerem. vmo pro magnis
 delicijs habere mō pietate motus

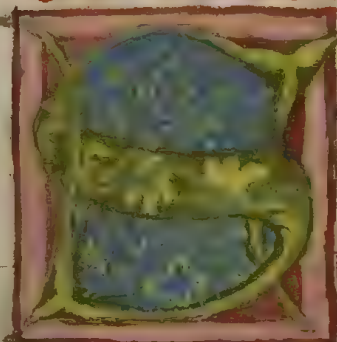
cepit nobis foras viuere in
hunc modum: Quia diuina in-
spiratione fecistis vos filias et
ancillas altissimi summi patris
regis celestis. et spiritu sancto vos
desponsastis. eligendo viuere
secundum perfectionem sancti euangelij.
volo et promitto per me et fratres
meos semper habere de vobis tamquam
de propriis curam diligere. et solli-
citudinem spiritalem. quod dum vixit.
diligenter impleuit. et a fratribus
voluit se fore implendum: Et ut
numquam declinarem a sanctissima
paupertate quam cepimus. nec etiam

que post venturū essent paulom-
te obitū suū: Itē scīptū nob vltiaz
volūtate suā dices: Ego frater
frāisco prolius. volo sequi pau-
ptatē et vitā altissimī dōi nri
iesu xpi. et e2 scīssimē matris.
et p̄uenire in ea vsq̄ in finem.
Et rogo vos domias meas. et
cōsiliū do vobis. vt in ista san-
ctissimā vita et paup̄tate sepe-
riuiatis: Et custodite vos mul-
tum. ne doctrīa vel cōsilio ali-
cuius ab ip̄a in p̄etūū vllatenū
recedatis: Et sicut ego semper
collatatus fui. vna tū cōribz meis

factas paupertates quia duo deo.
et beato fr̃. iacobi p̃m̃. iacobi cu-
stodire. sic teneatur abb̃. iacobi
que in officio m̃. iacobi teneat. et
om̃s cōres ṽlq̃e in finē iur̃. iacobi
labilit̃ obsequare. videlicet nō
recedēdo seu in nō h̃ndo possesi-
onem ṽl p̃tate. p̃ se neq̃e per
m̃. iacobi p̃sonā. seu etia al-
quid q̃d r̃aconablē
dici possit. nisi q̃ntū

et remotē m̃. iacobi
necessitas requit. et illa terra
nō laboreť nisi pro orto ad
necessitates ip̃arum. **De mo**

do laboādi. caplm̄ septi

Oratores quibz; **mus**
dōs dedit grāz la
boādi. post hoām
tercie laboent de la
boricio quod ptinet ad hoēsta
tem et comunēz utilitatez. fide
lit et deuote. ita q̄ excluso o
rio amē m̄co l̄tē orācois et
deuotois spūm nō extingant
cui dent cetā tpalia de hūre.
Et illud qd̄ manibz suis ope
ratur assigre in caplō abba
tisse vl̄ cō vitarie coām oibz
teneatur: Idem fiat si eleōsina

aliqua pro sororum necessitatibus
ab aliquibus mittatur ut in
communem pro eisdem recomen-
dacio fiat: Et hec omnia pro co-
munem utilitate distribuatur
per abbatissas vel eius vican-
tiam de consilio discretarum.

*¶ Sorores nichil sibi appro-
prient. Capitulum octavum*

Sorores nichil sibi
approprient. nec do-
mum nec locum nec
aliquam rem. sed
tamquam peregrine et advene in
hoc seculo. in paupertate et

humilitate domino famulantes.
mittat pro elemosina confidat.
Nec optet eas recitari quia
dominus pro nobis se fecit pauperem
in hoc mundo: hec est illa celsi-
tudo altissime paupertatis. que
vos carissimas sorores meas.
heredes et reginas regni celorum
instituit. pauperes rebus fecit
virtutibus sublimavit: hec sit
portio vestra que pervenit in ter-
ram vivendam. cum dilectissime
sorores totaliter inherentes nichil
aliud pro nomine domini nostri iesu
christi in pectore sub celo habere
et eius lacrimis matris

velitis: Nō liceat aliam cor-
luttas mitte. vel aliquid recipere
aut extra mōstium dñe sine
licētia abbatisse. nec q̄quā
liceat h̄re. quod abbatisa
nō dedit ac p̄misit: Et si a
parentibz suis vel ab alijs
ei aliquid mittet. abbatisa
faciat illi dñe. ip̄a aut si in-
diget uti possit. siue at sorori
indigenti caritatem. q̄mcent. Si
vō aliqua pecunia t̄nsmissa
fuit. abbatisa de consilio di-
cretarū in his que indiget.
illi faciat provideri: de m̄m̄s

soribus tam in oris quam in
 cibariis et aliis necessariis
 quantum requirit infirmitas teneat
 firmiter abbatissa sollicita per
 se et alias sorores magis et iu-
 sta possibilitatem loci civitatis
 et misericordie providere. quia omnes
 tenentur providere et servare so-
 ribus suis infirmis sicut vellet
 sibi servire si ab aqua infirmi-
 tate tenentur. Et servare mani-
 festet una aliam naturam suam
 Et si mater nutrit et diligit
 filiam suam carnalem. quanto dili-
 gentius debet sorori diligere et

nutrire sorores sua spirituali: Ex
mense in sacris cum paleis iaceat
et hanc ad caput capitalia cum
pluma: et quod indiget padulis
lanceis et culatris uti possunt:
Infirmis vero predicare cum ab inno-
centibus mortuum visitatur.
possunt ligule aqua bona verba
sibi loquentibus brevis respondere
Alie autem sorores mortue
cum inuicibus loqui non audeant
nisi precibus et audientibus duabus
discretis sororibus per abbatisam
vel eorum vitam aligant: hanc
foram loquendi teneat pro se

19
abbatissa et eius vitāia obser-
uare. De penitencia sororibus
penitentibus imponenda: capitulum

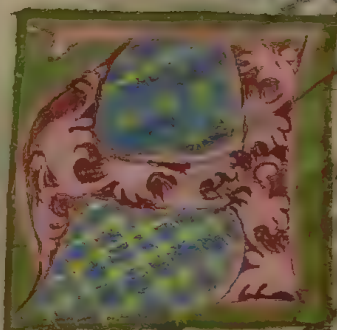

I qua soror: nonum
vor tot foram pro-
fessionis vee instiga-
te mico morlit pec-
cauit: per abbatissā vel alias
sorores bis vel ter admonita: si se
nō emēdauit: q̄ dū q̄tūmax
fuit: tot in trā panē et aquam
cōm soribz omibz in refectōio
cōedit: et quiorū pene subiacet:
at si visum fuit abbatisse: In-
terim dū q̄tūax fuit: oreb̄ vt

8
Dñs ad pēitētiā cor ei⁹ illuēt
abbatissā vō et ei⁹ sororēs.
cauē dēt ne irascant⁹ et q̄
bētur p̄t p̄m alicui⁹. q̄ ira
et q̄turbatō in se et in alijs
impediūt caritatē. Si q̄tigit
q̄d ablit in sororē et sororē
vbo vel signo occasionē tur
batiōis vel scādali aq̄ndo sub
oritur. q̄ turbatiōis causā dedit
Itatē autē q̄ offāt mūn⁹ oīs
sue m̄m dñō. nō solū hū
lū p̄tīnat se ad pedes altius.
vēmā p̄tēs. vīneciaz supplicat
roget ut p̄ se intēdat ad

Domini. quod sibi indulgeat: Illa
 vero meorum illius ubi domini. nisi
 ex corde dimittatis. nec per vos
 celestis dimittet vobis. libe-
 raliter igitur sibi sue omnem iniu-
 riam sibi illatam dimittat: Soro-
 res huiusmodi ex mortui. loquar
 mortuam non faciat. nisi causa
 manifeste necessitatis requirat. Et
 honeste deinde ambulare et pa-
 rum loqui. ut edificari se po-
 leant intuentes: Et tamen caveant
 ne habeant suspecta gloria
 vel consilia aliquorum virorum. ne fiat
 mater virorum vel mulierum.

ne hac omniſiōe murmuratiō vel
turbatiō olatur: Nec pſuānt
rumores. de ſcō deſce in mō.
ſcō: et ſimiliter teneatur de his
que mō dicuntur vel aguntur
extra mōſtium aliquid nō re-
ferre qd poſſit aut ſcādulum
gnare: Quod ſi aquas ſimplē
in his duobus offēderit. ſit
in prouidēcia abbatille miſe-
cordie ſibi penitētiā imūgēdo
Si at ex oſuetudine viciola
habet iuxta qualitates culpe
abbatilla de oſilio diſcretarū
illi penitētiā imūgat: 2

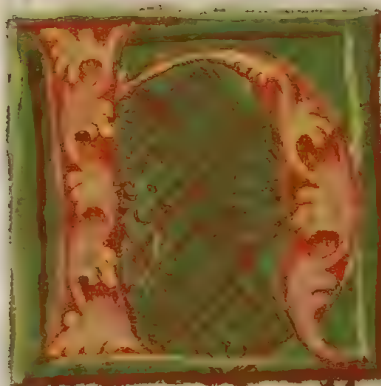

De ammiomcone
et correptione morum
Abbat. caplin de
la moncat: ammi

et vilitat sorores suas. et huius
ut et caritatem corrigat eas. non
papiendo aliquid eis. quod sit contra
aniam suam et vestre professioni
omni foram. Sorores vero sub
dit. recordetur quod propter deum ab
negavit suas voluntates. unde
hunc suum abbatissis obedientiam
teneat. in omnibus his que deo pro
misunt observare. et non sunt
anime gula et professione vestre

Abbatissa vō tanta familiaritate
heat ita ipas vt dicere
possint eis t̄ face. sicut dōm
analle sue. nam ita debet
esse. q̄ abbatissa sit omniu
lorū analla: Monco vō et
exortor in dño iesu xpo. vt
caueat lōres. ab omni sup̄
bia. vana glā. invidia. auaritia.
cura et sollicitudinē ho
sili. detrahē et murmuracōe
dissentioē. t̄ diuisioē: Sit vō
sollicite sp̄ inuicē seruāe mu
tue dilcōnis vnitatē. q̄ ē vn
cū p̄fatis: Et nescietis lras

73
nō tūent lras discē. sed atten-
dant. q̄ super oīa desidāre
debēt. h̄rē spm dōi. et sat̄s
eꝝ opāciōm. oāre sp ad deū
puro corde. et h̄rē hūilita-
tem et paciēciā in tribulacōe.
et ī infirmitate. et dilige eos q̄
nos p̄secūt̄ rep̄hēdiūt t̄ argu-
unt. q̄a dicit dñs: B̄ti q̄ p̄se-
cutōz paciūt̄ p̄ iusticiā. qm̄
ip̄oz est regnū celoz; Cū at
p̄secuti sūt v̄q̄e in finē. hic
salus ēit: **De hostiaria t̄**
quibus licet Monasteriū
intrare: caplm̄ vndecimū.

Sciaria sit ma-
tura moibz et di-
cretia sit qz que
metis etatis que
ibidez cella apta sine hosti-
o in die relideat: Sit ei et
aqua loca alligata idonea
que cu nate sunt eo vne in
oibz excutur: Sit ac hostiu
duabz sexis diuisis ferreis
valuis et ventibz opte quu-
ritu ut i nocte maxie cum
duabz clauibz obsecetur-
quum vna heat portuaria
aliam qz abbatilla et in die

sine custodia minime dimittatur. et una clauis fuit obse-
 retur: Cauent at studiosissime
 et prouident ne vnq; hostiu
 sit aptu. nisi quoniam potest
 fieri. et grauiter. nec omnino a-
 peiat aliam introire uolenti. nisi
 auctoritatu fuit a summo potifi-
 ce. vel a deo cardinali pro-
 nec ante solis ortu molituum
 ingredi. nec post solis occasu
 locoq; intro aliquem --- rema-
 nere permittat. nisi exigenti.
 manifesta et rationabili. et
 inuitabili causa. vel p bene.

dicione abbatisse. vel pro
aqua in monalem colesan
dam. vel alio qd mod. ostellu
fuit alicui epō missam intia
celebre. qui paucoribz et hoī
scioibz potit sit ostento locys
et mīstris: Cū aut mona
stium ad opz aquod faciendū
nāte fuit aquos introduce. sta
tuat tūc abbatisa sollicite
psōam quēientem ad porta
que tm illis et nō alyz ad o
pus deputatis aperiat: Laue
ant studiosissime omēs sores.
ne tūc ab ingreditibz videātz

De visitatore et cappellano
et clerico et elemosinarius

Visita. caplm̄ duode-
tor v̄e semp̄ timum
lit de ordine fratꝝ
minorꝝ scdm̄ volūtate et māda-
tum v̄ri cardinalis. et sit talis
de cuiꝝ hōestate et moibꝝ ple-
na notitia hēatur: cuiꝝ offi-
ciū tam in capite qm̄ in mēbꝝ.
corrigē excessꝝ qm̄issos contē-
tiam p̄fessionis v̄re. qui stans
in loco publico vt videi ab
alijs possit. cū pluibꝝ et sin-
gulis ei loq̄ liceat quē ad of-

faciū visitacōis ptinent:
scdm̄ quod melius videt
expedire: Capellaniū etiā
cū suo socio clero bone fa-
me. et discreciōis prouide-
et duos fr̄es laicos līte con-
uersaciōis et hōestatis ama-
tores in subsidium paup̄itatis
v̄re sicut misericordit̄ a predicto
ordine fr̄m̄ minorū sp̄ Robertū
mūis intuitu pietatis dei. et
b̄i fr̄ac̄i ab eodem ordine
de gr̄a postulamus? Nō licet
capellano sine socio mōstari
ingredi. et int̄ites in loco sint

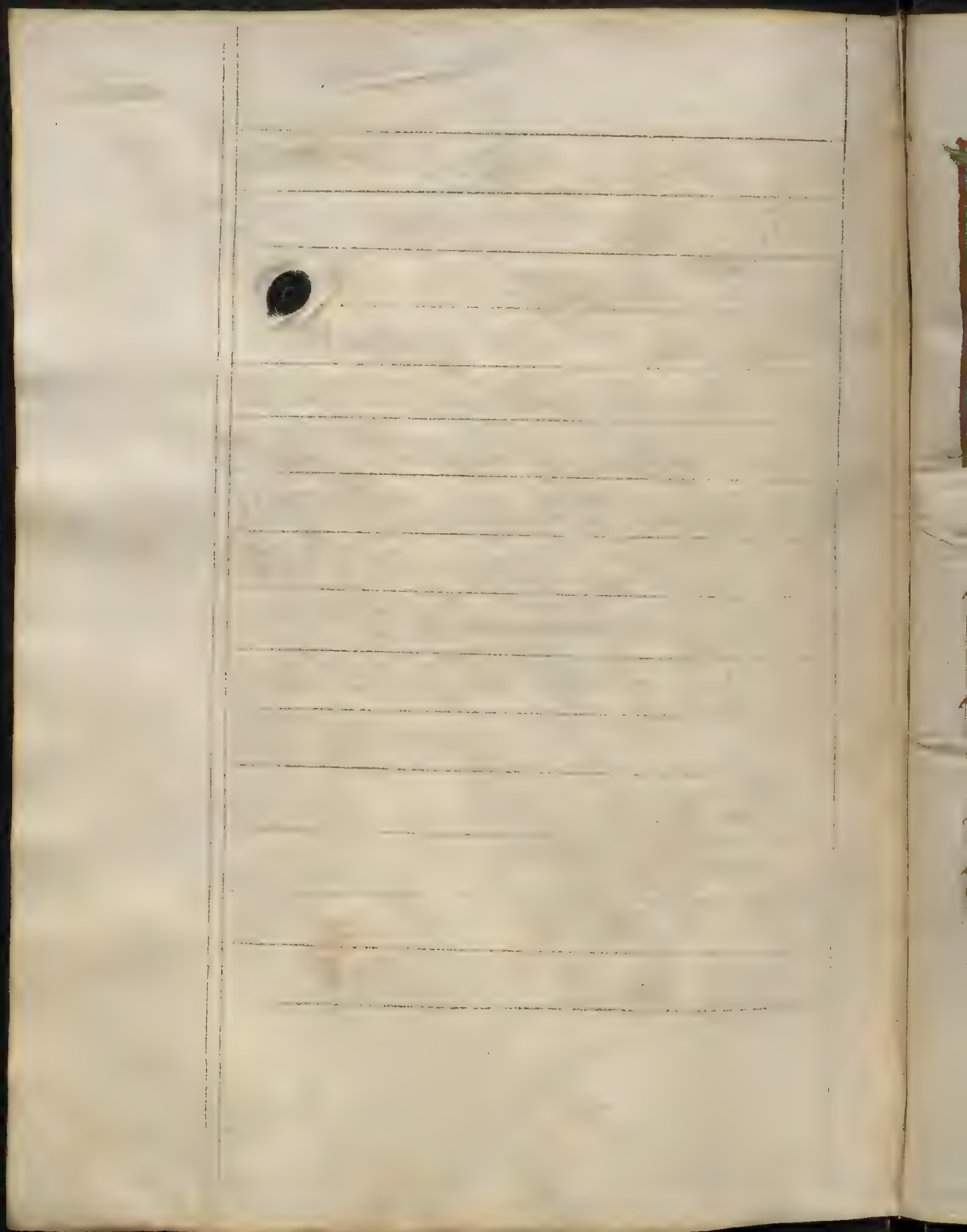
publico. ut se possit alterutrum
 se et ab alijs intueri: pro co-
 fessioe aut infirmitatū. que ad
 loquutorium ire nō possunt. pro
 commutandis eisdem. et p cete-
 ra unione. et pro anime re-
 comendacōe. liceat eisdem intrare
 pro exequijs vō et missarum
 solēniū defūctorū. et ad fodi-
 endum vel ad apperendum se-
 pulchrum. seu etiam coaptan-
 dum. possit sufficiens et per-
 sone idonee de abbatisse pro-
 uideā intrare: **De protecto-
 re ordinis et de electione**

Cardinalis caplm̄ ultimū

De hoc sermōe sūnt
teneatur q̄ h̄c illū
de sūt romane eccl̄e
cardinalibz pro v̄ro gub̄na
tore et p̄tate t̄ correctore
qui sūt a dōo papa fr̄ibus
mōribz deputat̄. ut semp̄
subdite et subiecte pedibus
eodem sūt eccl̄e. scilicet ī fide
catholicā paup̄tate et hūi
tate dōi nr̄i iesu xp̄i et eius
sc̄illie matris et sct̄m evāge
liū qd sūt p̄missa ī p̄petui
obseruēq̄. Data p̄ueni

87
xv^o kl^{ndas} octob^s pontificat^{us}
v^o dⁿⁱ Immoce^{ntij} p^pe q^{rti} anno
d^{ca}o: Nulli ergo o^mnino
h^{om}iⁿu^m liceat hanc paginam
n^{re} c^{on}firmat^{ionis} infringere vel ei
ausu temerario o^{mn}ire: Si q^s at
hoc att^{em}ptare p^{re}sumpsit idigna
t^{ionem} o^mipotent^{is} dei et b^{ea}t^{orum} petri
et pauli ap^{osto}lo^{rum} eo se noⁿue^{rit}
me^{re}l^{is}u^m: Data a^{nti}st^{is} q^uarto
id^{us} aug^{ust}i p^pri^o d^{ca}o
vnde^{re}.

Incipit regula fratrum
et sororum de penitencia
a tercio ordinis. instituta
a beato fransisco Anno domini Mil-
lesimo ducentesimo.
Octagesimo nono. prout
dominus Johannes papa
vicesimus secundus de quo-
dam privilegio domini
Bonifacii octavi vere et
fideliter. sigillato. in quo
ipse papa fatetur se vi-
dille Regulam Penitentium

Bonifacius e-
piscopus ser-
uus seruorum
dei: Vniuersis
presentes lit-
teras inspectu-
ris. Salutem
et apostolicam benedictione
Tenorem quarundam lre
felici recordacois Nicolai pp
qti predecessoris nostri Re-
gistro repectum vt de ipsis
certitudo in posterum habea-
tur: presentibus fecimus an-
notari: Qui talis est: f

98
Icolaus Epus
sermo sermo
dei: Dilectis fi
lis fratribus.
et electis in xpo
filiab? Sororib?

Ordinis fratrum de penitencia
tam pntibus qm futuris. Sa
lutem et apostolicam bndictez
de fundamento sacre et ca
tolice fidei. Capitulu pmi

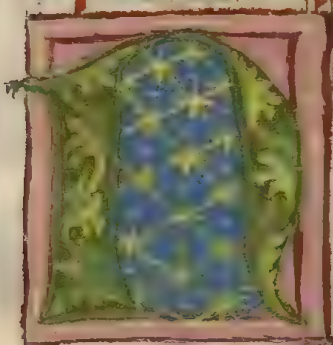

opra motem cato
lice fidei. quam po
pulos gentiu qui
amblabant in tene

bris. discipulorū xpi. Sincera
deuotō igne caritatis ex
stilians verbo sollicite p̄dica
tōis edocuit: Quam q̄ tenet
Romana et seruat ecclesia.
Solidū xpiane religionis.
positū nōcitur fūdamētū
nullis vnq̄ concutiendū tur
bāb? nullis quassandū
fluctib? tempestatū: Hec
est em̄ recta v̄a q̄ fides. a
b̄sq̄ cu? q̄ sortio. nemo in
consp̄tu altissimū acceptus
redditur. nemo graciosus oc
currit: Hec est que salutis

Semitam^{parat} parat. et felicitat^{et}
 etne premia grandia pollice-
 tur: ^{3do} q³ glorio^{sa} xpi con-
 fessor beatus **franciscus** h³
 Ordinis institutor. viam
 atedendi ad deū. vbo piter
 et exemplo demonstrans.
 in ip³. Inceitatis fidei.
 suos filios erudiuit. eosq³
 illam pfitei cōstanter. tene-
 firmiter. et opē voluit adim-
 plere. vt p ei³ semitā salub^{er}
 ter incedentes merent^{ur} post
 vite pntis ergastulū eterne
 beatitudinis effia possessōes

Quid debet fieri cū illos,
qui recipiunt? Capitulum

Os igitur secundū
ordines ipsū oportu
nis ^{ut sciam} fauorib? ^{profundior} prole
qui ^{vobis} volētes. et ad ei?
augmentum benigni? intendē
tes: Statuū? ut omēs quos
ad lexuadam hui? modi vite
formā assumi ^{potest} otigeit. ante
assumcōnez seu receptōnem
ipōs. de fide catolica. et obe
diēcia erga prefatam ecclēam
diligētī examinaōe ^m subdantur
Et si ea p̄felli fūnter fuerint.

Abj yem
pokrtha
mavt

vere q̄s crediderint. admitti seu
recipi tute poterūt ad eandem
pretendū est tñ sollicitate.
ne q̄s hēticus. v̄l suspectus de
hēsi. aut etiam infamatus. ad
vite obseruatiōem ip̄ius quomo-
dolibet admittatur: Et si talem
inveniri contigerit extitisse
receptū. assignet̄ ille q̄nto cius
inquisitoib⁹ prauitatis hēticæ.

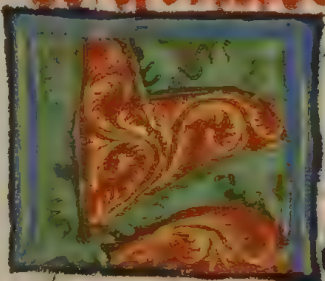
**de receptione
et condiciōib⁹ attendis in
recipiendis: Capitulum ternū**

Quoniam autem frat̄: unū:
mitatem huiusmodi q̄s

intrare voluerit. Ministri vel
vicarii civitatum ad receptio-
nem talium deputati. eius offi-
cium. statum. et conditionem.
^{corroborare} ^{comptare} ^{et} ^{imbuere}
solerter explorent. sibi frat-
nitatis onera. et precipue alie-
norum restitutionem apertius
^{providere} exponentes: Quibus premissis
si eidem placuerit. iuxta mo-
dum huiusmodi. induatur. ut
de alienis si qua fuerint apud
eum. satisfactio scilicet. in pe-
cunia numerata. vel exhibi-
^{alio} ^{quod} ^{est} ^{et} ^{est} ^{est} ^{est}
tam pignoris cautionem: Seque
in omnino pignoris reconciliari

prociēt: Quibus omnibus ad
 effectū pductis. post vnus
 anni spaciū cū aliquorū discre-
 torū fratru cōsilio. si is vi-
 debit^r ipis idone⁹. recipiatur
 hoc modo. videlicet ut pmit-
 tat se diuina pcepta. omnia
 obseruaturū. ac etiam satis-
 facturū ut quērit. de tñsgres-
 sionib⁹. quas cont^r hunc vi-
 uendi modū cōmiserit. cum
 interpellat^r ad visitatoris.
 extiterit volūtatem: **E**t hui⁹
 modi ab eo facta promissio.
 per manū publicā. product^r

83
onem aliam approbatā:
Mulieribus vero viros ha-
bentib⁹. nisi de ip⁹orū licen-
cia et consensu. non pate-
at ad consorciū dicte frat-
nitatis ingressus: **De forma**
et q̃litate habit⁹: **C**apitulū

ratres in sup̃ q̃ntū
ip̃ia fēmitatis. de
hominili p̃ano in pre-
cio et colore. nō prorsus al-
bo vel nigro communē vesti-
ant⁹. nisi fuerit ad t̃p̃us in
precio per visitatores de cō-
silio Ministroz ob causam

legittimā et apertā cū aliquo
dispensatū: Clamides quoq;
et pelles ^{absq;} scollatura sal-
sas vel integras. affibulatas
tā nō patulas ut o^gruat hōe
stati: Clausulasq; manicas frēs
hēant sup^{er} d^{ec}i: Sōres etiā cla-
mide induat^{ur} et tunica de hui^{us}
modi hūili pāmo factis: vel sal-
tem cū clamide hēant gonnē-
lum seu placentinum coloris
albi vel nigrⁱ aut paluellum
amplū de canapo vel lino. absq;
vlla trīspatiā consutū: Circa
vō hūilitates pām et pelliciorū

iparum locorum iuxta ordinem quilibet
 earundem ac locorum consuetudinem.
 poterit dispensari: ^{h. v. f. m. a. h. e. r. o.} ^{al. i. y. n. f. e. g. e.} ^{p. l. e. g. e. n. y. a.} ^{h. e. d. w. a. b.} ^{n. e. g. o. :-} ^{n. y. e. f. e. r. o.} Et indies et li-
 gaturis de sericis non utantur.
 Pelles duntaxat agminas. bur-
 las de corrigio et corrigias sim-
 pliciter absque serico villo factas.
 et non alias tam feres quam sorores.
 habeant: depositis ceteris iuxta beati
 petri apostolorum principis salubre consi-
 lium. vanis ^{v. h. e. r. a. m. y. a.} ^{k. r. a. f. y.} huius seculi ornamentis:
 De vite honestate et de specta-
 culis ac dissolutionibus vi-
 tandis: **C**apitulum Sextum

it eis ad inhonesta
convivia vel specta-
cula sine curias et
ad choreas accessus.

penit? interdicto: Illorum? sue
vanitatis intuitu. nihil donent
Et ne quidquā illis a ppa donec
familia phibe parent: De a
bstinencia: Capitulu septi.

Iesu aut: **minim**
tarum communē
secūda. q̄ta. et se
xta feia. die q̄ salbati abstine
ant vniuersi. nisi aliud infir
mitas vel debilitatis instācia sua

deret: Minutis vō per tridui
carnes dēnt: nec subēstātur
in itinere cōstitutis: Sit quoq;
iparum comestio licita singulis
cum solēnitatē pāpuaz interve
nire q̄tigit. in qua ceteri xpiani
ab antiquo epulis carnis velsa
colet: Alijs aut dieb? in quib?
nō servat: ora et caleus nō ne
getur: Sz cū religiosis cetis
in eoz cōmētualib? domib? licite
sumē valeāt de appolitis ab
eisdem: Smtq; prandy tene q;
refectioē contenti. exceptis lang
gis et viatib? ac infirmis;

Sit sams cibus modato. et
potus. cū textus euāgelicus
hēat: Attēdite ne corda v̄ra.
crapula et ebēitate g̃uentur
Prandiū at et cena nō nisi
premissa semel dōcta orōne
sumatur: post sumcōnem
cuilibet cū deogrās iterando
Quod si obmitti q̃tigerit.
dicatur t̄bus vicibus p̄ n̄r

De Ieiunio: Capitulu octa

valibet **l.**: **om**
vero sexta feria
totius anni ieiuniū
celebrēt nisi forte

96
infirmitatis aut aliqua cau-
sa legitima excusetur: vel in
si festum natalis domini fiat ipsa
occurrat celebrandum: Sed a
festis omnium sanctorum usque ad
pascha. quarta et sexta fiat ieu-
nabunt. alia que ab ecclesia sunt
statuta vel ordinariis ex cau-
sa communis ^{et hoc oportet} indicta ieiunia
nichilominus seruentur: In qua-
dragesima vero beati Martini usque
ad diem natalis domini: Et a do-
minica quinquagesime ^{ad pascha secundum hanc regulam} usque ad
pascha diebus singulis. ex-
ceptis dominicis diebus ieiunare per

curent. nisi aliud fortasse
infirmitas suadet: Sōres gūde
vlsq; ad purificatiōis sue diem
ab exātaciōe qualibet corpōali
oromb; dūtaret exceptas. pote
runt si voluerint abstinē. Labo
rantes aut p̄t fatigatiōis affia
entis instāciam. a dōm̄e resur
rectiōis festo. vlsq; ad festiuitatē
b̄i **francisci** p̄dicti. tē in die
q̄ndo exātō laboris incūbent. li
te cibum sumē p̄t: Cū nō illos
q̄tingerit aliorū imminere laboi
bus. de cūctis appōitis die quo
libet sumē licebit eisdem Nisi

37
Tertia hāc vel dies sit aliqua ali-
a in qua gñalit̃ ab ecclā ieiunū
noscat̃ institutū: **De confessioe**
et comunione faciēda: Capitulum

Singuli: tulū nomī
aūt fratru et sorors
iporū. ter in anno.
videlicet in Natalis dñi. Resur-
rectiois dñi ipsius. et Pentecostes.
festiuitatib⁹. p̃cā pp̃a confitei
et Eucāstias deuote suscipē nō
postponāt. recōaliādo se p̃x̃is.
et restituēdo etiā aliena: **De**
non portandis Armis:
Capitulum Decimum.

In pugna cōis arma tecum
fratres nō defeant. nisi pro
defensioe Rōne ecclē. xpiane
fidei. vel etia3 tūc ipōz. aut
etia3 de licēcia suoz ministroz
de septē horis Canon^{is} diuini
in officio: Capitulu^m vnde cōm

stant quotidie vni
li septē hoās cano
nicas videlicet.
Matutinū. Primas. Tercias.
Sextas. Nonam. Vespās. et
Completoriu. Clerici videlz
scātes psalteriū. pro prima
de9 in noīe tuo. et Esti īmacu

lati vsq; ad Legem pone. Ac a-
lios hoarū psalmos. iux̄ clitor
ordiez cū Glā p̄i dicāt: Sim
xō ad Eclesiaz nō atedūt. pro
matutid̄ laudeat psalmos dicē
quos dicūt clā. vel etiā cate-
dralis. vel saltem vt illustati
aly. pro matutid̄ duodecī. et
alia qualibet hoā septē viab?
p̄ n̄r cū Glā p̄i dicere nō ob-
mittāt: Quibz vzt p̄me ac com-
pletio hoīs. min⁹ symbolū
et Misere mei addiciāt qui
nouerint: Sz si in hoīs nō di-
xerint q̄stitutis. dicāt t̄bz viab?
f. pro negligēcia

Pater n^r: Infirmi aut^{em} ho^min^{es} hui^{us}
modi nō teneantur dicere nisi vo-
luerint: In quad^{am}g^{en}esiā vō s^{an}c^ti Mar-
tini. et etia^m in maiori^{bus} eccl^{esi}as in
q^{ui}b^{us} p^{ro}chys h^{ab}itat. matutinalib^{us}
ho^min^{es} p^{er}sonalit^{er} adire p^ossunt.
nisi ratiōnabili^{ter} excusent^{ur}.

Omnes faciant Testamētum

Capitulum duodecimum.

Omnes p^{ro}terea quib^{us}
de iure facultas af-
fuerit. condant seu
faciant testamētū de bonis suis
infra tres mēses post eor^{um} in-
gressū immediate seq^{ue}ntes. or

2
o
r
2
diment et disponat. ne quemq;
illoz cōtingat de cede intestatum

De pace et concordia inter fra-
tres et sōres faciēda: **C**api

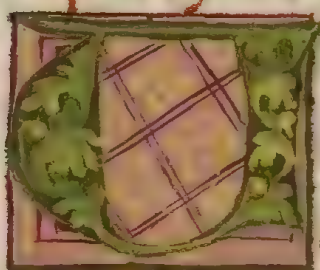
Pace vō tulum xii.
mē frēs et sōres. aut
etia^oz exteros in discor-
dia pōitos faciēda. sicut Mm-
stris videbit^r ita fiat. habito si
facultas affueit diocelani Epī
cōsilio in hac parte: **De defensi-**
one frīm et soroz et pūilegio
rum eoz: Capitulu xiii.

Si vō fratres vel sorores
contra ius vī eoz priui

legia per potentatus vel re-
tores locorū ubi domicilia
obtinēt. vexatōib⁹ impe-
tanē. Ministri loci ad Epōs
et ad alios locorū ordinarios
studeāt hīc recursum. iuxta
cōsiliū et ordiācōem ipōrū
in talib⁹ processuri: **De iura-**
mentis vitandis et de instru-
ne familie ipōrū in timore dei
 Iura capitulū quātūdecim
mentis aut̄ solemmb⁹
omēs abstineāt. nisi
necessitate cogēte. In casibus
per indulgēciā apostolice se-

dis exceptis. ^{yuko} videlicet pro pace. ^{3a p. l. vj}
 fide calumnia et testimo per
 bibendo. ac etiam in contractu ^{1072e d. v. v. v. v.}
 empcomis. vendicōis et donacōis
 ubi videbitur expedire. In co
 mum q̄ loq̄la. ritent vt pote
 rūt iuramēta. Et qui die a quo
 mm̄? caute iuraueit lapsu
 ligore. put in mltiloq̄o q̄tingē
 cōsuevit. die ipō in lero. cum
 debet recogitare qd fecit dicat
 tribus viabus orōm dōm̄. p̄t.
 incaute facta huiusmodi iuramē
 ta. Memor autē sic q̄libz vt ad
 diuina obseq̄a familiam p̄am

exortet: de missa audienda
quolibet die ab eis: Capitulum

moſi ſane lū xvi.
frēs et ſōres cuiuſcūq;
ciuitatū aut loci dieb;
ſinglīs ſi comode poterūt miſſe
officiū audiāt: Et mēſe quolibet
ad ecclāz ſue locū. ad quā vel
ad quē mīſtri ciuicem intima-
re quemiāt. miſſarū ſolēnia. in
ibi audituri: Omniſquiſq; aut
vſualis monete denarium.
Maſſario tribuat. qui petūāz
huiꝰmodi colligat. et eaz de cō-
ſilio Miſtroꝝ mī frēs et ſōres

paupertate quatos. et precipue in-
firmos. ac eos qui fimeris
tacere dimolantur exequijs pro-
vide procurent: Et deinde inter
pauperes alios diuidat agruē
officiant insup de dicta pecunia
ecclesie memorate: **De informa-**
tore ipsoz: Capitulu xvii.

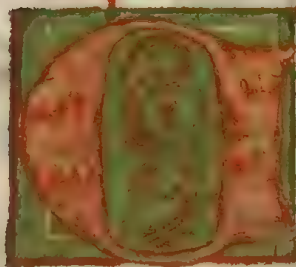
unc si quomode possunt
virum religiosum. et in
verbo dei operent instructum.
habere parent. qui eos ad peni-
tentiam. et misericordie opera exer-
cenda oritetur. sollicitet. mone-
at et inducat: **De Silentio in**

Ecclesia obseruando: Capitulum

*E*tude *lun xviij.*
at quilibet dum
misse celebratur
officium. et predicationis v
bum pponit. seruare silen
cium. oron et officio sit
intentus. nisi communis vti
litas fraternitatis impediat.

*De cura et visitatione frim
et sororum infirmorum. et de
sepultura defunctorum et orone*

*Q*uod ipso faciendum: *Capitulum*
om at pitulum xix.
quempiam ex fratribus

402
infirmari cōtingit: Ministri
per se vel per aliū seu per
alios. si hoc eis infirmus fecit
intimari. Semel in ebdomada
visitāe teneātur egrotū. ipm
sollicite ad recipiendū penitē
tiaz prout meli⁹ et efficaciter
expediē putauerint indu
cētes. necessāriā de bonis
comuni⁹ mīstādo: Et si p̄
fato infirm⁹ de p̄nti luce
migrāuit frībus et sorib⁹
tunc in ciuitate vel loco vbi
eum q̄tigerit mori p̄ntibus
nūtiatur. vt defuncti. exeq̄s

prociēnt psonaliter intēse
a quibz donec missarum
fuerint celebrata solēna
et corpa tumulo conditum
nōn recēdāt: Et qz quoqz
āa sorores infirmas. et de
cedētes volumz obseruari:
Pretēa infra octo dies post
ipius sepulta obitū immedi
ate sequētes. quilibz fratrū
et soroz ipoz. dicāt p āma
cuius. Sacerdos vzt vnam
missaz. Sciens psalterium
quinquagita psalmos. Et
illiteratoz totidem pater nē

Et in fine cuiuslibet Requies
etiam adiciat: Et post hec
infra annum pro fr̄m et cō-
rum. tam viuoꝝ qm̄ mortu-
orum salute. tres missas
faciat celebrari: Qui vero
psaltium laudent illud di-
cant. Et ceteri oronem dom̄
tam cencies dicē nō obmit-
tant. Requiem etiam in fine
cuiuslibet addituri: De iuste
p̄cōn officiorum huius ordinis

Miste: capitulum xx.
ria quoq; ac alia o-
ficia que p̄ntas for-

pifima regand

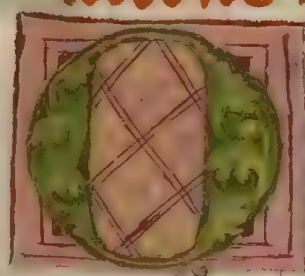
mule series expmit. imposita
libi. quisq; deuote suscipiat.
Curetz fidelit exere: Offici
vm at auqlibet. certi tēporis
spacō limitetur: **De electōne**
ministorū et de visitatori
bus huius fraternitatis.

Nullus in titulum xxj.
mister instituat ad
vitaz. sed eū ministeri
vm certo tūmo cōphendat: Ad
huc ministri et fratres et soro
res ciuitatū et loca auqlibet ad
visitacōnem comune in aliquo
religioso loco vel in ecclesia vbi

154
locū huiusmodi contigerit. de esse.
convemiant: Et visitatorem hēant
sacerdotem. qui alicui⁹ abbate
religiōis existat: Cui⁹ illis de
cōmissis excessib⁹ inūgat peni-
tētiā salutariem: Nec quivis a-
lius possit eis huiusmodi visita-
tōis officium exhibē: **Quia**
no preles vivendi forma insti-
tutōnez a bto **francisco** pliba-
to suscepit: Consulim⁹ vt visi-
tatores. et inforatores de fratrū
minorū ordie assumantur: quos
custodes vl guardiam eiusdez or-
dis. cū sup hoc requisiti fuerint.

Duxerint assignados: Nolumus
tñ congregatōm huiusmodi a
laico visitari: Huiusmodi autē
visitatōis officium semel exer
ceat^r in anno. nisi nēitate āqua
suadete. fuerit pluies faciēda
Incorrigibiles vō. ac inobedi
entes. monitio terna pueniat
Qui si se corrigē nō curauerint
de ipso congregatōis q̄sortio.
expellant^r omnino de consilio
Directo^rs: De pace et reconci
liatōne discordāciū: **C**apitu
Dtent in su lum xxii.
per frēs et sorores iux

posse litigia inter se. Illa si su-
litari o tigeit sollicite dirime-
do: Alioquin de iure coam illo
respodeant apud que potestas
residet iudicandi: **De dispen-**
satione in abstinentia: Api

Ordina tulū xxm.
ry aut locorum vel vi-
sitator cu frīb? et so-
roribus vniuersis in abstine-
cijs ieiunijs et austeritatibus a-
lys ex causa legitima cu expedi-
re vident. poterūt dispensare
De culpis puniendis per vili-
tatores et incorrigibilib? ex

pellendis: Capitulum xxiii.

Ministri vero manifestas
fratrum et sororum cul-
pas visitatori denun-
tiant punituras: Et si quisque
in corrigibilis fuit post tunc
admonitionis instantiam a mini-
stris de discretorum fratrum aliquorum
consilio visitatori nuntiatur
eidem de fraternitatis abiectura
ab ipso et in congregatione post
modum publicandus: Et nul-

Uterque obligatur ad
rem culpam mortalem: Ca-
pitulum xxv.

58
omnib⁹ ad que frēs et lōres ve-
stri ordi⁹ non ex diuinis pre-
ceptis vel statutis teneatur ecle-
sie. nullū ipōr ad mōēlem culpā
volum⁹ obligari: Sz impōitam
sibi penitēciam pro tñsgressio-
nis excessu. pmtā hūilitate ad-
imple. *Explicit Regla tēcy
ordinis Scti Francisci: Con-
firmatio eiusdem:*

Nulli ergo omnino homi-
nū liceat hāc paginam in-
statuti et ordinacōnis
infringere. vel ei ausu temerario
contēre: Si q⁹ aī hoc attemptare

presumserit indignam omnipotentis
dei. et beatorum petri et pauli. ap-
postolorum eius. se noverit in-
cursum. Data Heate quintode-
cimo kalendas Septembris pon-
tificatus nostri anno secundo
Data laterani quintodecimo kalen-
das Aplis pontificatus nostri anno
Septimo:

Indus et foris faciendi
professiones fratribus et
sororibus penitentibus et
profectio fiat coram notario
publico: flexis ergo genibus
frater aut soror in capitulo. iuravit

107
q̄ mambꝝ. et ponens manus
suas intꝝ manꝝ ip̄m recipiet
Et dicat pꝛ eu

EGO frater Stanislaus
vel soror **Magdalena**
voueo et promitto. deo
et beate **Marię** semper v̄gini.
Et b̄tō **francisco** et om̄ibꝝ sc̄tis
et tibi pater. Seruare Regula
et ordinem penitētū. toto tpe
vite mee a beato **francisco** or
dinatū. et a d̄no Nicolao p̄a
q̄to confirmatum. et sua bulla
roboratū. viuendo in obediē
cia. et p̄cepta diuina seruādo
In castitate continēti

Et de transgressionibz in dicta
Regula committendis parere mada-
tis visitatois: Et penitenciaz michi p
eum impoitat humiliter adimplere.
Quo facto dicat qui recipit ei
vel eam: ET ego loto dei. et
bte Marie sp vgis. et bte frana-
sci et omnium sanctoz. a te recipio
votu tuu. **Et promittat ei vitam**
etnaz dicens: ET ego si hec
obseruaueris promitto tibi vitam
etnam: **ET** si est vir detur ei
osculu Si vo mlt. ipa tibi ma-
num osculetur: Notari? aut
ibi assistes statim votu istud

107
presētib⁹ fratrib⁹ et soribus
in carta publica talit⁹ redigat
et consignet: In noīe p̄is. et
fily et sp̄itus sancti Amen. Anno
domini Millesimo quadringen-
tesimo. Octagesimo tertio:
Frater voladislavus p̄fessus ē
vel soror Barbara professa
est Ordinem tercū b̄i francisci
qui multiplicat⁹ de penitēcia. in
manib⁹ veniendi p̄is fratris
M. visitatoris ip̄oz xxiii ka-
lendas augusti. Et h̄eat⁹ libell⁹
in q̄o noīa fr̄m et soroz p̄fitecū
t̄ ann⁹ et dies vt in alio loco

Habetur. ordinarie consecri-
buntur. do

DE indulgencijs quas ac-
runt hy qui hanc Re-
gulam singulis mensibus
audiunt quando legitur.

Omnemens. Epus servos ser-
uorum dei. Dilatis in Christo
filys vniuersis fratribus continen-
tibz venabilis ordinis scti francisci
Salutez et Appliaz bndictioez. Cor-
dis est nobis. diuino quidez
spu illustratois nra beneficia
libalit p animo impede et do-
nare pps locis et psonis dextera

439
elargiri. et pape dictis fr̃i b̃
venabilis ord̃is beati francisci
constitutis vbiq; In quo quidez
ord̃ie multa pro am̃arū salute
beneficia paguntur; Ne etiam
intuitu dicti ord̃is totū orbis
pauldubio illustrat; Ad pet̃com
igitur. et instāciam Religiosi vi
dili nobis fr̃atris Neri pilani
militis de Ord̃ie continēciū Ci
uitatis pilarum; Necnon fr̃at̃
Johannis Romani Elemosinarij
nostri Ministri fr̃m continēciū
Civitatis Rōne; Ad exaltacōem
et honoem p̃dicti Reuēdissimū

ordinis: Similibus scribis conti-
nentibus serie presentium notum fiat.
Et quatenusque collegium dictorum
fratrum seu maior pars eorum
in quocumque loco coadunatum
fuerit vel aggregatum. et Regulas
dicti ordinis legent. aut memorias
dicte Regule. ac etiam extranei
qui dictam legi audient: Ex pro-
funde domine gratie. necnon nostre like-
raliter gramo. et dictorum fratrum meritis
transspiciat. quatuordecim vices qua-
draginta dierum de indulgentia pro
singulis mensibus quibus dicta regula le-
cta fuit. Concedimus et donamus.

Datu Burdegalis Idus Mar
 ty pontificatus Nri anno scdo
Summa indulgentiarum
 Quingenti Sexaginta dies

*Seq modo Induedi fratres a
 sores ad terciu ordinem bti
 francisci. pmo dicat qui induit*
 Adiutorium nrm in noie domi
 Qui feat celuz et tiaz *or* Doie
 exaudi oroz et claor me? ad te
 veniat: dñs vobcu Et cu *oremus*

Omnipotēs seprne deus.
 qui pte tuā solita boni
 tatez p mortē vigeia filij

tra dñi nři iesu xpi. mūdum
fractū restauāre mīserīcōditer
dīgta es. vt a morte ppetua nos
libāres. et ad gaudīa paradī p
ducēs: Respice qđ oclō pietatis
pntem et deuotam familiam tuā
hic hodie in noīe tuo aggrēgataz
De qua famīlā tuā pē nē beato
frācīscō. vt tibi augeat credēcū
nūs extitit institutor. vt eaz sup
fīnam petram que est xp̄s iesus
talitē sp̄ fundāes. vt ab om̄ibus
turbacōib⁹. m̄di. carnis. ⁊ dyabli
sit secūa: Atq; mcedēdo per tuos
lēmītā mādatorū post cēgastulū

117
pntis vite. meritis acerbissime
passionis filij tui. ac intemperie ma-
tris eque glorie virginis marie. et bea-
tissimi patris nostri sancti francisci
tuorumque omnium sanctorum vera tua gau-
dia possideat: cui vivis et regis
des unus in trinitate perfecta in secula
sanctorum amen. *Oratio vestientorum*

Deus qui mundum et omnia que in
mundo sunt propter hominem creasti. ut
tantorum beneficiorum existet tibi gratia?
Bene **+** dic et sancti **+** fidei pro in-
vocationem sanctissimi ligni. et virtuo-
sissime crucis tue: hec munimenta que
de lana ovium ad usum hominum.

^{al. pntes}
produxisti: Et respice pntem
familiam tuam vel famulas tuas per
caritatem agnam immaculatam dilecti filii tui
domini nostri iesu christi. quod debet per penitentiam
secundum fratrem ex regula quam promittit. ut
sit ei vel eius lorica et tuta defen-
sio contra omnes nequias inimici. Virtute
que omnium sanctorum virtutum eius anima
spiritaliter repleatur. Et corpus ab omnibus
pollutionibus et infirmitatibus et in-
festationibus sit securum. ut exclusa
omni pompa mundi. cum ipsis ad te
quoque perveniat. et in virtute inde-
ficiens perseveret. Et vivas et regas cum
eodem filio domino nostro iesu christo. et

spūscō in tñtate pñtā deo vñq
 in lectā scloz amen **Oratio** finito
 aspōant aqua bñdñ vestes.
 et postmodū incensetur: Dem
 de dum ipm vel ipām spoliat
 dicat: Exuat te dñm vestient
 mñdñm vetēm hōiem cū actibz
 suis: Dum autē induit eum vel
 eam dicit: Induat te dñs novm
 hōiem ~~cū actibz suis~~ qui scdm
 deū creatz est in iusticia et san
 ctitate et veritate amen: **Oratio**
O oīe iesu xpē qui **ad filiū**
 tegmen nrē mōilitatis in
 duere digt: Obsecrām? immēsam

immensā tue largitatis abundā
tiam. ut hoc gen⁹ vestimēti. qd
scā ad innocentie et hūilitatis in
dicū abrenūtiacōm scā magis
tibi ferre sūxerūt. et sic per
ipm bene **†** dicit dignis. ut hic
famula tuus vl famula tua qui
eo vlt⁹ fuit te induē meatur Qui
vult et regē cū dō prē in vntē
spūscā de⁹. p oīa scā scōz amē
Sancte spūs **oro ad Spītum**
qui te deū et ~~hūmāne~~ scām
dominū mōrli⁹ reuelat digt⁹
es postulam⁹ immēsam ~~grāz~~
~~grāz~~ tue pietat⁹ grāz. ut sicut.

ubi vis sapias. Sic huic famulo
 tuo vel familie tue affitum deuoto-
 nis indulgeas: Et quoniam tua sapientia
 est conditus. tua quoque sapientia gubernet
 queque vel quare iuxta tibi consuetam
 gratiam unatio tua de omnibus doceat
 Et per intercessionem beatissimi patris nostri
 sancti francisci. que principium habet sancte
 institutionis legisationem dedisti.
 mon et aliorum sanctorum. ad que noniam
 petitiones. fac cum vel eam a vanitate
 sancti vacat quia. Et sicut es omnium
 peccatorum remissio. ita deprementis
 impietatis obligacionem in eo dissolue
 et ad obsequia habet sancti positi

per ignis

Fac eū vel eam ita certatim
feruē vt in triblacoibz et an
gustis. tua indeficēti q̄sola
tione valeat respirare. Et vt iu
ste et p̄pe per vcam hūilitatem
et obediēciam in frat̄na caritate
fundato qd te dōnte p̄mittet. fe
lia p̄seuerantia compleat Quod
ip̄e p̄rare dignis q̄ cū dō p̄re.
latoq̄ vigēto fio eꝯ dūo iesu xo
vniꝯ et gl̄ariis deꝯ p̄ infinita
scla sctorū amē: *Oro ad p̄rem*

Oeus m̄litore deꝯ *Oremus*
deñcie. cū cūta bona pla
tent. sine quo nllm bonū m̄ho

atur

114
nullū q̄ bonū p̄ficiat. assint nr̄is
hūilibz p̄cibz tue pietatis auēs
Et hūc famlīm tuū. S. v̄l famlīaz
tuaz. R. cui in sac̄to noīe sac̄re
religioīs habitū imposuimz. a
mūdi impediēto v̄l sc̄lari desi
deriō defēde. Et q̄cede ei vt in hoc
sac̄to p̄posito deuotz p̄sistat. et re
missionē p̄ccōz p̄cepta ad elatōz
tuoz valeat p̄uenīre q̄lorauim
per dñm iesū. **Oro ad patrem**
Ne despicias quesu. **Oremz**
noīe famlīm tuū. S. v̄l fa
mulā tuaz. R. p̄pter facinora p̄
petrata. S. signētū humanū

debilissimū recordāre et p̄ra. ut
// m̄ sicut inuitis humiliatis in sacro
dentissime percipisti. ita iram tuā
auite. et gr̄as ista redde. et ex v̄tute
tāta ligni **+** dñi nr̄i iesu xp̄i. ip̄m
dyabolus nequeat ampli⁹ molesta
re. ut ad te a quo oē datū opti
mum et omne donū p̄fectū desce
dit. post vite sue t̄minū veniat
expedit⁹. v̄l expedita per eūdez
dñm nr̄m iesu xp̄m q̄ teū v̄uit
post hoc statim incipit ymnū
Dem creator Et cū puenit fuit
ad q̄rtū v̄sum v̄t Accēde lumen
Et porrigat illi accensū cereum

ad tenendum. Remitto q̃ Immo.
 dicatur a duobus versiculi. **Ů?**
 Emitte sp̃itū tuū ic Et renouabis ic
Ů? Ora p nob l̃ta deigeit̃: Ut
 dignū ic **Ů?** Ora p nob b̃tē f̃nāste
Ů Diffusa est gr̃a in labijs tuis p̃t
Ů? Imploā nobis gr̃as b̃tē b̃nar
 dme ic p **Ů?** fiat pax in ṽtute tua
 Et abundācia **Ů?** d̃m̃e exaudi oīes
 Et clāor me?: d̃m̃s vob̃cū. Et cū sp̃
Orem? Deus qui corda fidelū
 l̃t̃sp̃us **demde** Cōcede nos falōs
 Deus qui edāz tuā **demde** Tuoz
 Deus corda **demde** b̃tī famuli
 tui b̃nardini **demde** d̃m̃s a quo

scā delidā rā q̄silia et iusta &
om̄s p̄dntē collite dicūt v̄sq; in
fīnē. & q̄cludunt sic per dñm no-
strū ih̄m xp̄m fīnē tuū. q̄ tecū vit-
tē. & re. de. p̄ ō m̄clor̄ amē. dñs vo-
biscū. et. *Deinde a duob; fr̄ib; d̄.*
Benedicamus dño: Dō gr̄as:
Deinde quētes se ad eū v̄l ad eaz.
dicit hāc orōm ad deū patres

O Deus qui p̄ coeternū *orem;*
tibi filiū cūcta creasti. qui
q̄z m̄dm p̄tīs. inuentū p̄ m̄steriū
m̄caracōis cō renouac̄ dīgto es-
te suppliat exōm; ut eiusdem
dñi nr̄i iesu xp̄i gr̄ā sup̄ hunc

famulū tuū. vñ famlāz tuā. abre-
 nūciatōm scđi mchoatē. clēnt
 respicē dignet: p quā in spū mētē
 sue renouato. vetēm hōiem cū
 actibz suis exuat. et novū qui
 scđm deū creatz est induē meāt?
 p eūdez dūm rē **Oro ad patres**

Adesto doīe supplicā **Oremz.**
 cōmibz nrīs vt hūc famulū
 tuū. vñ famlām tuā. Bene **H**dicē
 dignis. cū i scō tuo noīe habitū
 sacre religiōis imposuimz. vt te
 largiēte et deuotz i cōmā tua pūstē
 et vitā papē meāt etnā: p xpm do.
Sic qz statim recipit ab eis lūia

Quād scribebatur:
Anno dñi: Millesimo
m^o. l^o. tercio: Gemes
de Italia: pater ac frater
Johannes de Capistrano:
frater ordinis S^{ti}
Francisci verissim^o obser
uator regule b^{ti} franci
sci: ad poloniam de Au
stria per Cratylaviam
Et in polonia ciuitatem
famosam Datam Cracoui
am. ex ordinacone: 3 byg
nei Epⁱ Cracoviensis: et
ptu^c Cardinalis Eccl^e R^ode

tituli S^{ct}e Gertrudis exi-
 stentis exiunte o^mi deo t^{em}
 plo ob viam extra Ciuita-
 tem cu^m vexillis t^{em} cereis. p^{er}
 ac f^{rat}r p^{re}dicti Johannes Capi-
 stranus est deuotissime susce-
 ptus: Sic q^{ue} feruētissime
 predicauit. q^{ue} et cecos et
 claudos infirmosq^{ue} egros
 curauit: Et multos nobiles
 et doctos viros ad ordinē
 suscepit et in habitu verū
 liti francisci induit: et
 nrām prouinciam polonie
 p^{ri}ncipalit^{er} in vera obserua-

da fundavit? &c

WYSTAWA OPRAWY
KSIĄŻKI - KRAKÓW
CZERWIEC/ LIPIEC 1925

WŁAŚCICIEL *Biblioteka Zagrellowska*
NR. KATALOGU WYSTAWY 42.

